

Univerza v Ljubljani

Pravna fakulteta

**POENOSTAVLJENA PRISILNA PORAVNAVA:
IZZIVI IN PROBLEMI V PRAKSI**

(magistrsko diplomsko delo)

Avtorica: Špela Zupančič

Mentorica:izr. prof. dr. Ana Vlahek

Ljubljana, maj 2018

POVZETEK

Naslov: Poenostavljena prisilna poravnava: izzivi in problemi v praksi

Avtorica: Špela Zupančič

Mentorica: izr. prof. dr. Ana Vlahek

V magistrski nalogi obravnavam institut poenostavljene prisilne poravnave po Zakonu o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP) skozi posebnosti njegove ureditve, ki v praksi povzročajo kar nekaj težav in nejasnosti. Poenostavljena prisilna poravnava je postopek zaradi insolventnosti, ki najmanjšim subjektom v slovenskem gospodarstvu (mikro družbe in samostojni podjetniki) omogoča cenejše in enostavnejše prestrukturiranje brez pretirane strogosti in formalizma. Prav zaradi tega so nekatere zahteve, ki v postopku redne prisilne poravnave ščitijo interese in pravice upnikov, v postopku poenostavljene prisilne poravnave zmanjšane – ni prijave in preizkusa terjatev, ni upravitelja, ni upniškega odbora, kar v praksi res pomeni precejšnjo pocenitev in poenostavitev postopka za insolventnega dolžnika, hkrati pa je nujna posledica tudi omejen oz. pomanjkljiv nadzor nad ravnanji dolžnika. Zagotovljen je zgolj delni sodni nadzor, ki pa ravno zaradi svoje omejenosti ne vzbuja takega zaupanja upnikov v postopek.

Magistrska naloga je razdeljena na štiri dele. V prvem delu pojasnim razloge uvedbe tega instituta v naš pravni red, drugi del je namenjen predstavitvi poteka postopka poenostavljene prisilne poravnave s poudarjenimi posebnostmi (kot npr. posodobljeni seznam terjatev, neupoštevanje načela absolutne prednosti) in zlorabami, ki se dogajajo v praksi. V tretjem delu vključim nekaj statističnih podatkov in kratke analize podatkov o sami o vsebini potrjenih poenostavljenih prisilnih poravnav. V četrtem delu pa pozornost namenjam zapolnjevanju pravne praznine pri ureditvi razmerja med postopkom poenostavljene prisilne poravnave in stečajnim postopkom.

Ključne besede: insolvenčno pravo, postopek zaradi insolventnosti, poenostavljena prisilna poravnava, finančno prestrukturiranje, mikro družba, posodobljeni seznam terjatev, sodni preizkus, izvršilni postopki, izvršilni naslov, stečajni postopek

ABSTRACT

Title: Simplified compulsory settlement: challenges and problems in practice

Author: Špela Zupančič

Mentor: Ana Vlahek, PhD, Associate Professor of civil and commercial law & Assistant Professor of European law

In this master thesis I consider the simplified compulsory settlement procedure under the Slovenian Financial Operations, Insolvency Proceedings and Compulsory Winding-up Act (ZFPPIPP) through its specific regime, which causes a plethora of problems and uncertainties in practice. The simplified compulsory settlement procedure is an insolvency proceeding, which allows the smallest entities in Slovenia's economy (micro companies and sole entrepreneurs) to restructure more simply and at a lesser cost, without the need for excessive rigidity and formalisms. It is due to this fact that certain rules, which in the regular compulsory settlement proceeding protect the interests and rights of creditors, are reduced in the simplified compulsory settlement proceeding – there is no registration and testing of claims, no administrator, no creditor's committee, which in practice means a severe reduction in costs and simplification of the procedure for the insolvent debtor, yet in turn the necessary consequence is a reduced or even faulty supervision over the actions of the debtor. Only partial judicial supervision is ensured, which precisely because it is limited does not engender creditor's confidence in the procedure.

The master thesis is divided into four parts. In the first part I elaborate the reasons for this proceeding being introduced, the second part is meant to introduce how the simplified compulsory settlement procedure takes place, with a special emphasis on the specifics (e.g. updated list of claims, non-consideration of the principle of absolute priority) and the misuses, which occur in practice. In the third part I include some statistical information and a brief analysis of data concerning the content of confirmed simplified compulsory settlement proceedings. In the fourth part I focus on the filing in of legal gaps pertaining to the relationship between the simplified compulsory settlement and bankruptcy proceeding.

Keywords: insolvency law, insolvency proceeding, simplified compulsory settlement, financial restructuring, micro company, updated list of claims, judicial review, enforcement proceedings, instrument permitting enforcement, bankruptcy proceeding

KAZALO

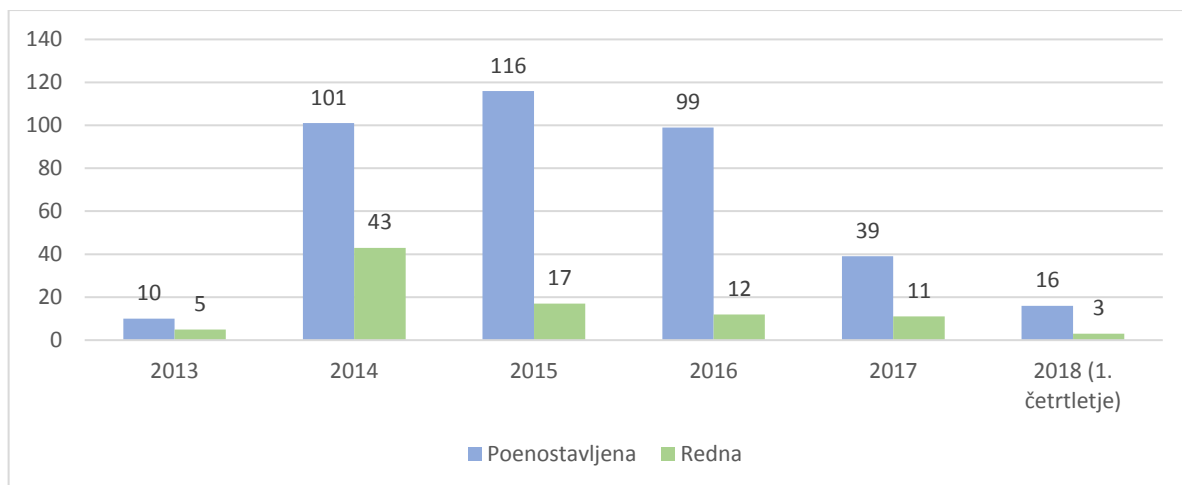
1. Uvod.....	1
2. Razlogi za uvedbo instituta poenostavljene prisilne poravnave in zakonodajna sled	3
3. Značilnosti poenostavljene prisilne poravnave	6
3.1. Dolžnik	6
3.2. Uvedba postopka poenostavljene prisilne poravnave.....	8
3.2.1. Notarski zapis dolžnikove izjave o resničnosti in poštenosti poročila o finančnem položaju in poslovanju kot varovalka upnikov	9
3.2.2. Vsebina (predloga) poenostavljene prisilne poravnave.....	10
3.2.3. Uveljavitev načela absolutne prednosti v poenostavljeni prisilni poravnavi	11
3.2.4. Omejitev dolžnikovih poslov po 151. členu ZFPPIPP	13
3.2.5. Sodni preizkus predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave.....	14
3.3. Začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave	16
3.3.1. Moratorij na postopke izvršbe ali zavarovanja po prvem odstavku 132. člena ZFPPIPP ...	16
3.3.2. Nedovoljenost izvršbe ali zavarovanja po prvem odstavku 131. člena ZFPPIPP	17
3.3.2.1 Terjatve, nastale po začetku poenostavljene prisilne poravnave, in terjatve, na katere poenostavljena prisilna poravnava ne učinkuje.....	18
3.3.3. Posodobljeni seznam terjatev	20
3.3.3.1 Neuvrstitev vseh upnikov v posodobljeni seznam terjatev	21
3.3.3.2 Ustvarjanje fiktivnih obveznosti oz. terjatev upnikov.....	23
3.4. Odločanje upnikov o sprejetju poenostavljene prisilne poravnave	24
3.5. Sodna potrditev poenostavljene prisilne poravnave	26
3.5.1. Zahteva za potrditev poenostavljene prisilne poravnave	26
3.5.2. Sodni preizkus zahteve za potrditev poenostavljene prisilne poravnave	27
3.6. Pravni učinki potrjene poenostavljene prisilne poravnave	28
3.6.1. Učinek pravnomočnosti sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave za terjatve, na katere vpliva	30
3.6.1.1 Primeri, ko se je sodišče opredelilo, da sklep ni izvršilni naslov	31
3.6.1.2 Primeri, ko se je sodišče opredelilo, da sklep je izvršilni naslov	33
3.7. Procesna legitimacija za vložitev pritožbe	35

3.7.1. Pritožba	37
4. Analiza uspešnosti in vsebine poenostavljenih prisilnih poravnav	39
5. Poenostavljena prisilna poravnava v razmerju do stečaja	41
5.1. Primerjava namena obeh postopkov.....	41
5.2. Neprimernost uporabe 152. člena ZFPPIPP pri ureditvi razmerja med poenostavljeno prisilno poravnavo in stečajnim postopkom	42
5.3. Primernost smiselne uporabe ostalih pravil o redni prisilni poravnavi	43
5.3.1. Postopek z upnikovim predlogom za začetek stečajnega postopka in odložitev odločanja o njegovem predlogu.....	43
5.3.1.1 Zloraba procesnih pravic	45
5.3.2. Nadaljevanje postopka odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečaja	47
6. Zaključek.....	48
7. Bibliografija	49

1. Uvod

Nov postopek zaradi insolventnosti – poenostavljena prisilna poravnava – je stopil v veljavo z novelo E Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju¹ (v nadaljevanju ZFPPIPP) in bil dopolnjen še z novelama ZFPPIPP-F in ZFPPIPP-G. Namen uvedbe tega instituta v slovensko insolvenčno zakonodajo² je bil omogočiti manjšim dolžnikom (mikro družbam in samostojnim podjetnikom posameznikom), da se z minimalnim angažiranjem sodišča finančno reorganizirajo na enostavnejši in cenejši način kot preko zapletene in precej drage redne prisilne poravnave. Čeravno je bila poenostavljena prisilna poravnava uvedena kot izjema od pravila redne prisilne poravnave (kot njena poenostavljena različica), bi pravzaprav morala biti pravilo, saj ravno mikro družbe in samostojni podjetniki predstavljajo najštevilčnejši del slovenskega gospodarstva.

Po podatkih AJPES³ so v letu 2016⁴ večino družb, tj. kar 61.667 ali 94,0 % vseh, predstavljale mikro družbe. Še večji delež velja za samostojne podjetnike, v letu 2016 jih je 58.344 ali 99,8 % po velikosti sodilo med mikro družbe. Majhne, srednje in velike družbe pa skupaj predstavljajo samo 6 % slovenskega gospodarstva. Iz statističnih podatkov ter iz spodnjega grafikona, ki vsebuje primerjavo začelih postopkov rednih prisilnih poravnav in poenostavljenih prisilnih poravnav od septembra 2013 do prvega četrletja v 2018, je razvidno, da je postopek poenostavljene prisilne poravnave pravzaprav prevladujoč postopek finančnega prestrukturiranja, saj je postopkov poenostavljene prisilne poravnave veliko več kot postopkov redne prisilne poravnave.

Grafikon 1: Število začelih prisilnih poravnav po letih⁵

¹ Uradni list RS št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US in 63/16 – ZD-C.

² Več o tem v naslednjem poglavju spodaj.

³ https://www.ajpes.si/doc/LP/Informacije/Informacija_LP_GD_zadruge_2016.pdf (24. 3. 2018), https://www.ajpes.si/doc/LP/Informacije/Informacija_LP_SP_2016.pdf (24. 3. 2018).

⁴ V času pisanja tega dela podatki za leto 2017 še niso bili javno objavljeni na AJPES.

⁵ Vir podatkov: https://www.ajpes.si/Uradne_objave/eObjave_v_postopkih_zaradi_insolventnosti/Porocila (3. 5. 2018).

Ne glede na številčnost mikro gospodarskih subjektov ter njihovo pomembnost v sestavi slovenskega gospodarstva pa kljub vsemu velja, da ima vsaka (sicer po pojavnosti redkejša) redna prisilna poravnava veliko večji vpliv na gospodarstvo ter delovna mesta, kot pa postopek prestrukturiranja nad mikro družbami in samostojnimi podjetniki.

Namen magistrske naloge je analizirati značilnosti in poenostavitve, ki so specifične postopku poenostavljene prisilne poravnave, ter kritično predstaviti številne dileme in vprašanja, ki se pojavljajo tako pri upnikih kot tudi v sodni praksi. Cilj magistrske naloge je prikazati, da je poenostavljena prisilna poravnava ugodna predvsem za insolventnega dolžnika, ta poenostavitev pa na drugi strani vedno pomeni manj intenzivno in zmanjšano varstvo položaja upnikov. Poleg materialnopravnih značilnosti poenostavljene prisilne poravnave, kot so npr. pogoji za dolžnika in posodobljeni seznam terjatev, bom predstavila tudi procesnopravne vidike z dilemami, kot je npr. vprašanje, ali je sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave izvršilni naslov ali ne, vprašanje procesnega položaja upnikov v postopku idr.

2. Razlogi za uvedbo instituta poenostavljene prisilne poravnave in zakonodajna sled

Povod za uvedbo tega instituta v slovensko insolvenčno zakonodajo z novelo ZFPPIPP-E⁶ leta 2013 so bila opozorila malega gospodarstva, da je postopek prisilne poravnave zanje predrag in prezapleten ter da bi bilo potrebno izvedbo postopka prisilne poravnave omogočiti tudi najmanjšim subjektom. Do ureditve postopka poenostavljene prisilne poravnave ti dejansko niso imeli možnosti opraviti prestrukturiranja v redni prisilni poravnavi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, potrebnih za strokovnjake pri pripravi dokumentacije,⁷ ki terjajo nesorazmerno visoke stroške.⁸ Zaradi zahtevnosti in visokih stroškov se tem subjektom s finančnega vidika ni splačalo iti v postopek redne prisilne poravnave, zato jim je na voljo ostal le stečaj.⁹

Zaradi navedenega je bil uveden postopek poenostavljene prisilne poravnave, ki je sklenjena zunajsodno pred notarjem, vendar pod omejenim (minimalnim) sodnim nadzorom.¹⁰ Z namenom ohranitve zdravih jeder mikro gospodarstva (ter tudi ohranitve delovnih mest) je tako novela E samostojnim podjetnikom in mikro gospodarskim družbam omogočila enostavnejšo, cenejšo ter hitrejšo izvedbo ukrepov finančnega prestrukturiranja.¹¹ Ob sprejetju tega instituta je imel zakonodajalec pred očmi pozitivne posledice na podjetništvo pri nas, izboljšanje možnosti za ohranitev mikro gospodarskih subjektov (kot so družbe in s.p.-ji, ki se npr. ukvarjajo z montažerskimi, zidarskimi, transportnimi deli ipd.) ter stabilnejše delovanje gospodarskega sistema.¹²

Z novelo ZFPPIPP-F¹³ se je na pobudo Gospodarske zbornice Slovenije (v nadaljevanju GZS) zaradi zagotovitve učinkovitejše izvedbe poenostavljene prisilne poravnave krog subjektov, nad katerimi je dovoljeno voditi postopek poenostavljene prisilne poravnave, razširil tudi na majhne družbe in samostojne podjetnike posameznike, ki ustrezajo merilom za majhne družbe.¹⁴ Zakonodajalec je to razširitev kroga subjektov obrazložil z več argumenti. Prvič, večina gospodarskih družb, ki so razvrščene med majhne družbe, namreč minimalno odstopa od merila za razvrstitev med mikro družbe.¹⁵ Drugič, kompleksnejši postopki po skupnih posebnih pravilih za prisilno poravnavo nad srednjo ali veliko družbo (oddelek 4.8 ZFPPIPP) pa pomenijo znatne in nesorazmerno visoke stroške za majhne družbe,

⁶ Uradni list RS, št. 47/13 z dne 31. 5. 2013.

⁷ D. Volk, nav. delo (2013), str. 9-11.

⁸ Poročevalec DZ z dne 5. 2. 2016, str. 3.

⁹ <http://www.gorjup.net/?p=681> (24. 3. 2018).

¹⁰ Poročevalec DZ z dne 23. 4. 2013, str. 8.

¹¹ Prav tam, str. 13, 20.

¹² Prav tam, str. 20.

¹³ Uradni list RS, št. 100/13 z dne 6. 12. 2013.

¹⁴ Poročevalec DZ z dne 7. 11. 2013, str. 19.

¹⁵ Prav tam, str. 24.

ki jih le-te ne zmorejo (zlasti stroški ocen vrednosti podjetja in finančnih svetovalcev).¹⁶ Argument za uvrstitev majhnih družb v poenostavljen postopek je bil med drugim tudi ta, da majhne družbe tako kot mikro družbe nimajo večjega števila finančnih upnikov, saj jih navadno financira samo ena banka ali največ dve banki. Zato za sklenitev morebitnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju niso potrebna obsežnejša in kompleksnejša pogajanja z večjim številom finančnih upnikov (finančnih institucij).¹⁷

Novela ZFPPIPP-G,¹⁸ katere glavni cilj je bil omejitev zlorab, ki so se pojavljale, je stopila v veljavo v aprilu 2016, z njo pa je bila ukinjena možnost prestrukturiranja majhnih družb v okviru postopka poenostavljene prisilne poravnave. Zaradi učinkovitejšega varstva pravic upnikov se je postopek poenostavljene prisilne poravnave zopet omejil le na mikro družbe, katerim je bil ob uvedbi primarno namenjen.¹⁹ Zakonodajalec je svojo odločitev obrazložil z izsledki analize postopkov poenostavljenih prisilnih poravnav v letih 2014 in 2015, ki je pokazala, da je bila skoraj tretjina potrjenih poenostavljenih prisilnih poravnav vodenih nad majhno družbo. V nekaterih od teh postopkov naj bi dolžnik izglasovanje poenostavljene prisilne poravnave dosegel s terjatvami, ki jih je navidezno "vzpostavil" do določenih (širše) povezanih oseb. V praksi se je tudi pokazalo, da kar pogosto glavni cilj dolžnikov ni učinkovito prestrukturiranje podjetja, temveč predvsem izognitev plačilu obveznosti, med drugim tudi davčnih. S strani različnih deležnikov so sicer med pripravo predloga novele prihajali predlogi, da bi se z uvedbo dodatnih kvantel z namenom zavarovanja položaja upnikov ter tudi s (sorazmernim) povišanjem stroškov obdržala možnost prestrukturiranja v okviru poenostavljene prisilne poravnave za majhne družbe,²⁰ ki pa glede na navedeno niso bili upoštevani.

Učinkovit nadzor nad takimi zlorabami v poenostavljeni prisilni poravnavi naj ne bi bil mogoč, saj se ne izvede preizkus terjatev ter tudi ne pregled (revizija) načrta finančnega prestrukturiranja. Edini način, s katerim bi lahko dosegli večjo preglednost in verodostojnost postopka z učinkovitejšim nadzorom nad dolžnikovim poslovanjem in zlorabami, ki se dogajajo, pa bi pomenil podaljšanje trajanja tega postopka ter povečanje stroškov oz. samo podražitev postopka poenostavljene prisilne poravnave,²¹ kar pa se zakonodajalcu ni zdelo smiselno.

Uporaba postopka poenostavljene prisilne poravnave se je tako zamejila le na mikro družbe (in podjetnike), tako da se je za te subjekte ohranil postopek prestrukturiranja, ki ne predstavlja bistvene dodatne finančne obremenitve za te dolžnike. Za majhne družbe pa se predvidijo enaka pravila, kot veljajo za srednje in velike družbe (možnost preventivnega prestrukturiranja in posebna pravila postopka

¹⁶ Prav tam, str. 90.

¹⁷ Prav tam, str. 74.

¹⁸ Uradni list RS, št. 27/16 z dne 11. 4. 2016.

¹⁹ Poročevalec DZ z dne 5. 2. 2016, str. 13.

²⁰ Prav tam, str. 24.

²¹ Prav tam, str. 11,34.

prisilne poravnave, ki veljajo za velike in srednje družbe), po katerih imajo tudi upniki pomemben vpliv na samo vsebino in tek postopka.²²

²² Prav tam, str. 22-23.

3. Značilnosti poenostavljene prisilne poravnave

Kljub poenostavitvam v postopku poenostavljene prisilne poravnave gre še vedno za prisilno poravnavo, ki ima enake učinke kot redna oblika prisilne poravnave, tj. da ima prisilni učinek tudi na tiste (manjšinske) upnike, ki niso soglašali s predlaganim prestrukturiranjem obveznosti dolžnika.²³ Zato se v postopku poenostavljene prisilne poravnave smiselno uporabljajo nekatere določbe oz. pravila, ki veljajo za redno prisilno poravnavo, in sicer tista, ki so navedena v drugem odstavku 221.b člena ZFPPIPP.

Za zagotovitev sorazmernosti med posegom v ustavno varovano premoženjsko pravico upnikov (prisilno učinkovanje poravnave) in koristjo (ohranitev podjetja insolventnega dolžnika) ter z namenom preprečitve zlorab tega postopka imajo upniki na voljo določene varovalke, ki pa so v postopku poenostavljene prisilne poravnave zmanjšane zavoljo pospešenega in enostavnejšega prestrukturiranja mikro dolžnikov. Bistveno za poenostavljeno prisilno poravnavo je, da se ne uporabljajo trije instituti, ki so skupni vsem drugim postopkom zaradi insolventnosti: (i) upniki v postopku poenostavljene prisilne poravnave ne prijavljajo svojih terjatev, zato se tudi terjatve upnikov ne preizkušajo, (ii) v postopku poenostavljene prisilne poravnave sodišče ne imenuje upravitelja in (iii) se ne oblikuje upniški odbor,²⁴ posledica tega pa je, da ni uradnega nadzora nad poslovanjem dolžnika²⁵ in ni organa upnikov, ki bi lahko zasledoval njihov skupni interes.

Pomembnejša je vloga notarja, nadzorna funkcija oz. vloga sodišča pa je omejena, saj je zagotovljen zgolj delni (minimalni) sodni nadzor – na začetku postopka (dovolitev poenostavljene prisilne poravnave) ter na koncu postopka (potrditev izglasovane poenostavljene prisilne poravnave).

3.1. Dolžnik

Dolžnik, nad katerim je skladno z 221.a členom ZFPPIPP dovoljeno voditi postopek poenostavljene prisilne poravnave, je gospodarska družba, ki se po 55. členu Zakona o gospodarskih družbah²⁶ (v nadaljevanju ZGD-1) uvršča med mikro družbe, ter samostojni podjetnik posameznik, ki ustreza prvima dvema meriloma za mikro družbe ali prvima dvema meriloma za majhne družbe iz 55. člena ZGD-1.²⁷

²³ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 126.

²⁴ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 551-552.

²⁵ Ker ni upravitelja, pri izvrševanju nalogov za plačilo v breme transakcijskega računa insolventnega dolžnika ni potrebno soglasje. Dolžnik prosto razpolaga s sredstvi na transakcijskem računu, čeprav je v postopku poenostavljene prisilne poravnave.

²⁶ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17.

²⁷ Dolžnik mikro družba je tisti, ki izpolnjuje vsaj dve od naslednjih treh meril: povprečno število delavcev v poslovnem letu ni večje od 10, čisti prihodki od prodaje niso večji od 700.000 evrov in vrednost aktive ni večja od 350.000 evrov. Dolžnik podjetnik pa je tisti, ki ima povprečno število delavcev v poslovnem letu 10 ali manj ter

Osmi odstavek 55. člena ZGD-1, na katerega se ZFPPIPP sicer izrecno ne sklicuje, določa, da se za namen vodenja poslovnih knjig in priprave letnega poročila (8. poglavje ZGD-1) kot velike družbe štejejo med drugim tudi družbe, ki morajo po 56. členu ZGD-1 pripraviti konsolidirano letno poročilo (obvladujoče družbe).²⁸ Glede tega pa se je v praksi pojavilo vprašanje, ali je treba določbo 221. a člena ZFPPIPP razumeti ozko in upoštevati zgolj drugi odstavek 55. člena ZGD-1, na katerega se izrecno sklicuje, ali pa celoten 55. člen ZGD-1. Sporen je bil namreč primer začetka poenostavljene prisilne poravnave nad holdingom, tj. družbo, ki je zavezana k pripravi konsolidiranega letnega poročila in zato spada med velike družbe.²⁹ V javnosti se je sprožil dvom (in ogorčenje), kako je lahko družba, ki se po ZGD-1 šteje kot velika družba (ker je zavezana k pripravi konsolidiranega letnega poročila), po insolvenčni zakonodaji obravnavana kot mikro (oziroma pred novelo G še majhna) družba in je tako upravičena predlagati ter izpeljati postopek poenostavljene prisilne poravnave.³⁰ Po ZFPPIPP se namreč upoštevajo le merila o povprečnem številu delavcev, čistih prihodkih od prodaje in vrednost aktive, s tem da morata biti kumulativno izpolnjeni le dve merili.³¹

Neupoštevanje celotnega 55. člena ZGD-1 namreč nasprotuje temeljnemu namenu poenostavljene prisilne poravnave (in ga celo zlorablja), ki je enostavnejši in cenejši postopek finančnega prestrukturiranja za malo gospodarstvo, ne pa za finančne holdinge (obvladujoče družbe). Če želimo resnično upoštevati namen, ki ga je zasledoval zakonodajalec ob sprejetju instituta poenostavljene prisilne poravnave, potem je potrebno upoštevati, da je določba drugega odstavka 55. člena splošno pravilo pri razvrstitvi družb, ki pa ga izključuje osmi odstavek istega člena, če gre za dolžnika, ki mora pripraviti konsolidirano letno poročilo.³² Tako tudi Višje sodišče v Ljubljani, ki je odločilo, da je prvostopenjsko sodišče pri presoji, ali je družba majhna,³³ pravilno razlagalo, da je pri določitvi meril za velikost družbe ob uporabi drugega odstavka 55. člena ZGD-1³⁴ treba upoštevati tudi določila osmega odstavka 55. člena ZGD-1, ki hkrati določa, da družba, ki ima položaj obvladujoče oz. nadrejene družbe več kapitalskim družbam, predstavlja veliko družbo, ki mora v skladu s 56. členom ZGD-1 pripraviti tudi konsolidirano letno poročilo. Pri tem gre za "izničenje" kriterijev iz prejšnjih odstavkov v primeru nadrejene družbe, ki nikakor ne more predstavljati mikro (oz. majhne) družbe. Razlog za različno obravnavo obvladujočih oz. nadrejenih družb je v tem, da dohodki od prodaje ne predstavljajo vseh dohodkov te družbe, temveč da velik del prihodkov in aktive predstavlja tudi upravljanje s premoženjem

njegovi čisti prihodki od prodaje niso večji od 700.000 evrov ali pa tisti, ki ima povprečno število delavcev v poslovnem letu 50 ali manj ter njegovi čisti prihodki od prodaje niso večji od 8.000.000 evrov. Izpolnjevanje teh meril se upošteva na bilančni presečni dan letne bilance stanja.

²⁸ M. Kern, A. Kotolenko, nav. delo (2015), str. 17.

²⁹ Primer NFD Holding, St 364/2014.

³⁰ M. Kern, A. Kotolenko, nav. delo (2015), str. 18.

³¹ S. Toplak, Poenostavljena prisilka: past za male družbe, odrešitev za tajkune?, v: Finance (2014).

³² M. Kern, A. Kotolenko, nav. delo (2015), str. 18.

³³ Še pred sprejeto novelo G, vendar kljub temu še vedno pomembna sodna praksa.

³⁴ Oziroma tretjega odstavka pred sprejetjem novele G.

v odvisnih oz. podrejenih družbah.³⁵ V izogib nadaljnjim nejasnostim in zmedi bi se lahko v 221.a člen ZFPPIPP nedvoumno zapisalo, da se pri presoji dovoljenosti predloga upošteva celoten 55. člen ZGD-1.³⁶

3.2. Uvedba postopka poenostavljene prisilne poravnave

Postopek poenostavljene prisilne poravnave se uvede z vložitvijo predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave (prvi odstavek 49. člena ZFPPIPP).³⁷ Tako kot pri redni prisilni poravnavi je predlog upravičen vložiti dolžnik ali osebno odgovorni družbenik dolžnika (139. člen ZFPPIPP). Predlog za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave mora vsebovati identifikacijske podatke o dolžniku in zahtevke, da sodišče nad dolžnikom začne postopek poenostavljene prisilne poravnave (prvi odstavek 141. člena ZFPPIPP). Priložiti pa je treba tudi nekatere listine, ki so sestavni del predloga.

1. *Poročilo o finančnem položaju in poslovanju dolžnika*³⁸ z računovodskimi izkazi s pojasnili, seznamom terjatev do dolžnika ter zneskom povprečnih mesečnih stroškov rednega poslovanja dolžnika v zadnjem letu, ki je pomembno prav zaradi obveznosti razkritja dolžnikovega finančnega položaja upnikom.
2. *Načrt finančnega prestrukturiranja* z opisom dejstev in okoliščin, iz katerih izhaja, da je dolžnik insolventen, ter dolžnikovim predlogom poenostavljene prisilne poravnave. To je ponudba upnikom, naj privolijo v zmanjšanje svojih navadnih terjatev oz. odložitvev rokov za njihovo plačilo (prvi odstavek 143. člena ZFPPIPP).³⁹
3. *Dokaz o plačilu predujma*, saj mora tudi v postopku poenostavljene prisilne poravnave dolžnik (predlagatelj postopka) založiti začetni predujem, ki pa je opazno nižji od predujma v postopku

³⁵ VSL sklep Cst 461/2014, 14. 10. 2014.

³⁶ M. Kern, A. Kotolenko, nav. delo (2015), str. 18.

³⁷ S tem se začne predhodni postopek zaradi insolventnosti, v katerem sodišče odloča o izpolnjenosti pogojev (predpostavk) za začetek glavnega postopka zaradi insolventnosti.

³⁸ V to poročilo mora dolžnik vključiti seznam navadnih terjatev (nezavarovane terjatve, ki niso niti prednostne niti podrejene) z identifikacijskimi podatki o upniku ter skupnim zneskom upnikovih terjatev po stanju na bilančni presečni dan bilance stanja (142. člen ZFPPIPP). Če obstajajo podrejene terjatve upnikov do dolžnika, mora v poročilo vključiti tudi seznam podrejenih terjatev. Poročilo mora vsebovati tudi seznam dolžnikovih ločitvenih upnikov (tj. zavarovanih terjatev).

³⁹ Načrt mora vsebovati tudi opis drugih ukrepov finančnega prestrukturiranja, ki jih bo dolžnik izvedel, in za vsakega od teh ukrepov časovni načrt izvedbe, oceno stroškov izvedbe in oceno učinkov izvedbe ukrepa za odpravo vzrokov insolventnosti ter za kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost dolžnika. V načrtu morajo biti opisane tudi okoliščine, iz katerih izhaja, da bo dolžnik sposoben izpolniti vse svoje obveznosti v skladu s predlagano poenostavljeno prisilno poravnavo (145. člen ZFPPIPP).

redne prisilne poravnave, saj ne vključuje nadomestila za delo upravitelja, pač pa predstavlja zgolj znesek pavšalnega nadomestila za objave.⁴⁰

3.2.1. Notarski zapis dolžnikove izjave o resničnosti in poštenosti poročila o finančnem položaju in poslovanju kot varovalka upnikov

V postopku redne prisilne poravnave mora poročilo o finančnem položaju in poslovanju dolžnika revidirati neodvisni revizor, načrt finančnega prestrukturiranja pa mora pregledati (in podati pritrdilno mnenje) pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetja. Namen teh zahtev je zagotovitev ustrezne ravni verodostojnosti poročila ter načrta finančnega prestrukturiranja.⁴¹ V postopku poenostavljene prisilne poravnave pa zakon ne nalaga teh dodatnih zahtev, dolžniku ni potrebno priložiti revizorjevega poročila niti poročila oz. pritrdilnega mnenja pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetja, kar za mikro družbe in podjetnike pomeni pomembno pocenitev postopka prestrukturiranja.⁴² Da pa se zagotovi vsaj minimalna (a poenostavljena) raven verodostojnosti teh listin, mora dolžnik namesto teh poročil podati izjavo, da njegovo poročilo o finančnem položaju in poslovanju resnično in pošteno prikazuje njegov finančni položaj in poslovanje. Ta izjava mora biti sestavljena v obliki notarskega zapisa.

Notar Podgoršek piše, da bi po pravilih Zakona o notariatu⁴³ (v nadaljevanju ZN) kot oblika obličnosti za potrditev izjave stranke zadoščal notarski zapisnik, listina, namenjena potrjevanju različnih dejstev in izjav strank. Razlog, da je ZFPPIPP določil strožjo obliko obličnosti, tj. notarski zapis, ki je sicer primarno namenjen potrjevanju pravnih poslov⁴⁴ in ne izjav strank o golih dejstvih, pa je v notarjevi pojasnilni dolžnosti.⁴⁵ Obličnostna zahteva po notarskem zapisu zagotavlja, da notar v okviru pojasnilne dolžnosti na podlagi 42. člena ZN, ki ga zavezuje pri sestavi notarskega zapisa, dolžnika pouči o pomenu njegove izjave in njenih posledicah, zlasti o posledici, če bi bili v poročilu prikazani neresnični podatki o njegovem finančnem položaju oz. poslovanju.⁴⁶ Kljub temu menim, da pojasnilna dolžnost notarja ne more predstavljati mehanizma, ki bi dejansko preprečeval zlorabe v postopku poenostavljene prisilne

⁴⁰ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 558.

⁴¹ Prav tam.

⁴² Storitve revidiranja poročila o finančnem položaju in poslovanju ter storitev ocenjevanja vrednosti podjetij opravljajo kake revizijske hiše oz. družbe z registrirano računovodsko dejavnostjo, knjigovodstvom, revizijskimi storitvami itd. Cena njihovih storitev je postavljena na trgu glede na povpraševanje in je verjetno odvisna tudi od zahtevnosti njihovega dela.

⁴³ ZN, Uradni list RS, št. 2/07 – uradno prečiščeno besedilo, 33/07 – ZSReg-B, 45/08 in 91/13.

⁴⁴ Notarski zapis namreč izkazuje, da je stranka, ki je podala določeno izjavo, popolnoma seznanjena z njeno vsebino, posledicami in tveganji, ter obsega soglasje stranke s podano izjavo volje, saj mora vsak notarski zapis vsebovati navedbo, da je notar notarski zapis prebral, in da je stranka notarski zapis odobrila. B. Podgoršek, nav. delo (2013), str. 29.

⁴⁵ B. Podgoršek, nav. delo (2013), str. 28-29.

⁴⁶ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 558-559.

poravnave, saj če ima dolžnik motiv oz. naklep goljufati, bo to storil, "opozorilo" notarja pa ga od tega ne bo odvrgnilo.

3.2.2. Vsebina (predloga) poenostavljene prisilne poravnave

Popolnost poročila o finančnem položaju in poslovanju dolžnika (skupaj z izjavo dolžnika o resničnem in poštenem prikazu njegovega položaja) je pomembna, ker omogoča, da ob upoštevanju razgrnjenega premoženjskega oz. finančnega stanja hkrati z upoštevanjem predlaganega načrta finančnega prestrukturiranja, upniki lahko odločajo o predlagani prisilni poravnavi.⁴⁷

Vsebino poenostavljene prisilne poravnave določi dolžnik v predlogu poenostavljene prisilne poravnave, in sicer zmanjšanje upnikovih navadnih terjatev in/ali odložitvev zapadlosti upnikovih navadnih terjatev. Predlagan model poplačila zapadlih terjatev je lahko npr. časovna razporeditev odplačila terjatev (obročno odplačilo v naslednjih nekaj letih) ali pa primerno zmanjšanje terjatev, kar je še sprejemljiva opcija za nadaljnje poslovanje insolventnega dolžnika.⁴⁸ Pomembno je upoštevanje načela enakega obravnavanja upnikov,⁴⁹ ki spada med temeljna načela insolvenčnega prava. Dolžnik mora vse upnike istega razreda obravnavati enakopravno,⁵⁰ s tem ko vsem ponudi enak delež plačila njihovih navadnih terjatev, enake roke za njihovo plačilo in obresti po enaki obrestni meri od začetka postopka poenostavljene prisilne poravnave do poteka roka za njihovo plačilo (drugi odstavek 143. člena ZFPPIPP).

Predlog mora glede nezavarovanih navadnih terjatev⁵¹ vsebovati skupni znesek teh terjatev po stanju na bilančni presečni dan bilance stanja ter delež plačila, roke za njihovo plačilo in obrestno mero, po kateri se te terjatve obrestujejo v obdobju od začetka postopka do poteka odloženega roka za njihovo plačilo. V predlogu mora biti tudi opis in skupni znesek prednostnih terjatev in skupni znesek zavarovanih terjatev hkrati z navedbo, da za upnike s prednostnimi in zavarovanimi terjatvami potrjena poenostavljena prisilna poravnava ne bo učinkovala. Prav tako se vključi opis in skupni znesek morebitnih podrejenih terjatev ter navedbo, da bodo podrejene terjatve prenehale, če bo poenostavljena prisilna poravnava potrjena (tretji odstavek 143. člena ZFPPIPP).

V postopku poenostavljene prisilne poravnave se kot prisilni ukrep prestrukturiranja načeloma izvede le prestrukturiranje navadnih terjatev. Če pa je za uspešno finančno prestrukturiranje treba prestrukturirati tudi zavarovane terjatve, mora dolžnik v načrt finančnega prestrukturiranja med drugim

⁴⁷ VSL sklep Cst 771/2015, 5. 1. 2016.

⁴⁸ <http://dap-ing.eu/poenostavljena-prisilna-poravnava-nova-priloznost/> (24. 3. 2018).

⁴⁹ 46. člen ZFPPIPP: »V postopku zaradi insolventnosti je treba vse upnike, ki so v razmerju do insolventnega dolžnika v enakem položaju, obravnavati enako.«

⁵⁰ J. Cepec, nav. delo (2016), str. 76.

⁵¹ Na katere učinkuje poenostavljena prisilna poravnava.

navesti opozorilo, da je soglasje upnikov z zavarovanimi terjatvami za njihovo prestrukturiranje nujen pogoj uspešnega finančnega prestrukturiranja (drugi odstavek 145. člena ZFPPIPP). Prestrukturiranje lahko torej zajema tudi zavarovane terjatve, vendar pa brez soglasja upnikov teh terjatev ni mogoče prestrukturirati.⁵² Dolžnik ne more doseči vpliva poenostavljene prisilne poravnave na upnikovo terjatev zgolj z navedbo v predlogu, da je uspeh poenostavljene prisilne poravnave odvisen od sodelovanja ločitvenih upnikov, ne da bi upnik podal soglasje, da poenostavljena prisilna poravnava učinkuje zanj. Zgolj morebitno dogovarjanje z upniki v takem primeru ne zadostuje.⁵³

3.2.3. Uveljavitev načela absolutne prednosti v poenostavljeni prisilni poravnavi

Načelo absolutne prednosti določa vrstni red poplačila terjatev do dolžnika. Je eno izmed temeljnih načel insolvenčnega prava, ki določa, da morajo biti v insolvenčnih postopkih najprej v celoti poplačani vsi upniki, preden lahko dobijo poplačilo oz. del premoženja lastniki (družbeniki) dolžnika. Torej, dokler višje razvrščen razred upnikov ni v celoti poplačan, nižje razvrščen razred upnikov ni upravičen do poplačila. Terjatve se zaradi uresničitve tega načela razvrščajo v razrede: najprej morajo biti v celoti poplačane zavarovane terjatve, potem pa pridejo na vrsto nezavarovane terjatve, ki se delijo na prednostne terjatve, navadne terjatve in podrejene terjatve. Na koncu (če ostane še kaj) se ostanek razdeli med lastnike.

Uveljavitev načela absolutne prednosti je v stečajnem postopku dokaj preprosta in logična. Z novelo ZFPPIPP-F pa se je uveljavilo strogo upoštevanje tega načela tudi v prisilni poravnavi in sicer, da sedanji družbeniki dolžnika lahko obdržijo samo tak delež v osnovnem kapitalu dolžnika, ki ustreza vrednosti preostanka premoženja dolžnika, ki bi ga prejeli, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek (136. člen ZFPPIPP).

Sodna praksa je izoblikovala stališče, da v postopku poenostavljene prisilne poravnave načelo absolutne prednosti iz 1. točke 136. člena ZFPPIPP ne velja. Priznava sicer, da je določba 136. člena resda navedena v 221.b členu, ki določa smiselno uporabo pravil iz prisilne poravnave v postopku poenostavljene prisilne poravnave. Vendar so instrumenti, ki omogočajo uveljavitev tega načela, urejeni v 144. členu (alternativni predlog s pretvorbo terjatev v deleže) ter v 186. do 199.d členu ZFPPIPP (posebna pravila glede povečanja in zmanjšanja osnovnega kapitala), določila teh členov pa se po 221.b členu ZFPPIPP v postopku poenostavljene prisilne poravnave ne uporabljajo. V zvezi z ukrepi prestrukturiranja se uporablja le 143. člen ZFPPIPP, po katerem lahko dolžnik predlaga zgolj zmanjšanje terjatev in/ali odložitve rokov za njihovo plačilo.⁵⁴

⁵² VSL sklep Cst 575/2014, 18. 12. 2014.

⁵³ VSL sklep II Ip 3588/2016, 21. 11. 2016.

⁵⁴ VSL sklep Cst 442/2016, 12. 7. 2016.

Sodišče je pri obrazložitvi svoje odločitve sledilo zakonu, po katerem ni jasno, kako to načelo v praksi udejanjiti tudi v postopku poenostavljene prisilne poravnave, saj se v slednjem možnosti za izvedbo tega načela razlikujejo od možnosti, ki jih ZFPPIPP daje v postopku redne prisilne poravnave. Povedano drugače, ZFPPIPP ne daje jasnih pravnih pravil, kako so dolžniki zavezani, da tudi v poenostavljeni prisilni poravnavi zagotovijo spoštovanje tega načela. Ker v poenostavljeni prisilni poravnavi pravila v ZFPPIPP ne omogočajo ukrepov zmanjšanja osnovnega kapitala dolžnika na 0 (prenehanje korporacijskih pravic družbenikov) in hkratnega povečanja osnovnega kapitala preko konverzije terjatev v lastniške deleže, s katerimi se izvede načelo absolutne prednosti, sodišče ni moglo odločiti drugače, kot je – zavrnilo je pritožbo upnika, ki je zatrjeval, da v dolžnikovem predlogu za začetek postopka ni upoštevano načelo absolutne prednosti.⁵⁵

Ureditev v ZFPPIPP, ki ne omogoča alternativnega predloga s konverzijo terjatev v deleže (*debt to equity swap*) znotraj postopka poenostavljene prisilne poravnave,⁵⁶ pravzaprav sama po sebi predstavlja neupoštevanje načela absolutne prednosti. Ne strinjam se s stališčem sodišča, da v poenostavljeni prisilni poravnavi ni potrebno upoštevati načela absolutne prednosti iz 136. člena, če pa ZFPPIPP jasno določa njegovo smiselno uporabo tudi pri poenostavljeni prisilni poravnavi. Po splošni sodni praksi velja, da »smiselna uporaba nekega pravnega pravila ne pomeni njegove neposredne uporabe, ampak takšno uporabo, ki je po načinu in obsegu skladna z razlago pomena posebne ureditve posamezne vrste postopka«,⁵⁷ zato se kljub zgoraj opisani odločitvi sodišča, spoštovanje načela absolutne prednosti lahko zagotovi tudi v poenostavljeni prisilni poravnavi, upoštevajoč obstoječe pravne možnosti. Tako meni tudi dr. Nina Plavšak: »V postopku poenostavljene prisilne poravnave se ne uporablja [144]. člen ZFPPIPP, ki ureja alternativno ponudbo za pretvorbo terjatev v deleže, in tudi ne pravila pododdelka 4.4.4. ZFPPIPP o spremembi osnovnega kapitala zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja. To ne pomeni, da dolžnik (ki je organiziran kot kapitalska družba) kot ukrepa finančnega prestrukturiranja ne more opraviti tudi spremembe osnovnega kapitala s pretvorbo terjatev v deleže. Pomeni le, da mora tak ukrep (če se zanj dogovori s posameznimi upniki) opraviti zunaj postopka poenostavljene prisilne poravnave po splošnih pravilih korporacijskega prava (ZGD-1).«⁵⁸

Če želi mikro dolžnik doseči finančno prestrukturiranje s transformacijo dolžniškega kapitala v lastniškega, tega torej ne more napraviti na enostaven način, kar pa ne pomeni, da mu zato ni treba upoštevati 136. člena in načela absolutne prednosti.⁵⁹ Zmanjšanje in povečanje osnovnega kapitala s

⁵⁵ Prav tam.

⁵⁶ Tj. da dolžnik (kapitalska družba) ne more opraviti spremembe osnovnega kapitala s pretvorbo terjatev v deleže kot ukrep finančnega prestrukturiranja.

⁵⁷ VSL sklep I Cp 2749/2009, 14. 12. 2009.

⁵⁸ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 558.

⁵⁹ S. Toplak, Divji zahod pri prisilkah se uresničuje, v: Finance (2014).

pretvorbo terjatev v deleže je tako možno izpeljati na prostovoljen način preko dogovora s posameznimi imetniki terjatev izven postopka poenostavljene prisilne poravnave, upoštevajoč določbe ZGD-1.⁶⁰

Po stališču sodne prakse pa v primeru sodne potrditve poenostavljene prisilne poravnave sanacija celotne izgube temelji na odpisih (striženju) upnikov, na terjatve, katerih potrjena poenostavljena prisilna poravnava učinkuje, medtem ko družbenik oz. lastnik dolžnika v družbi obdrži celotni poslovni delež in s tem korporacijske pravice. Ni pravično, da breme prestrukturiranja in izgub (tudi napak lastnikov) pade na banke, dobavitelje in druge upnike. Tako niso doseženi ne nameni razdolžitve, ne pravične porazdelitve izgub in ne ekonomska učinkovitost podjetja. Glede na predstavljeno menim, da je načelo absolutne prednosti treba spoštovati tudi v poenostavljeni prisilni poravnavi, hkrati pa se zavedam, da je izvajanje tega načela v praksi lahko oteženo, saj je potrebno upoštevati, da je interes konverzije terjatev v kapital s strani upnikov (predvsem bank) v mikro družbah manjši, prav tako pa ukrep konverzije zahteva dodatne korake s strani dolžnika (predlog posloводства skupščini, sklep skupščine) ter dodatne stroškovne posledice v obliki revidiranja stvarnih vložkov v skladu z določbami ZGD-1.

3.2.4. Omejitev dolžnikovih poslov po 151. členu ZFPPIPP

Novela E dolžnika ni omejila pri opravljanju njegove dejavnosti, z novelo ZFPPIPP-F pa se je to omejilo, vendar še vedno v manjšem obsegu kot pri navadni prisilni poravnavi. Določbi prvega in drugega odstavka 151. člena ZFPPIPP se smiselno uporabljata tudi v poenostavljeni prisilni poravnavi. V obdobju predhodnega postopka poenostavljene prisilne poravnave, tj. od vložitve predloga za začetek postopka do začetka postopka poenostavljene prisilne poravnave, sme dolžnik opravljati zgolj redne posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti in poravnavanjem svojih obveznosti iz teh poslov (prvi odstavek 151. člena ZFPPIPP). Dovoljena so tudi plačila stroškov odvetnikov.⁶¹

Ne sme pa dolžnik po uvedbi postopka razpolagati s svojim premoženjem (razen v obsegu rednih poslov), najemati posojil ali kreditov, dajati poroštev ali avalov, niti opravljati poslov in drugih dejanj, s katerimi bi lahko neenako obravnaval upnike ali onemogočal izvedbo finančnega prestrukturiranja (drugi odstavek 151. člena ZFPPIPP). Vendar pa, drugače kot v redni prisilni poravnavi, po začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave mikro dolžnik nima možnosti prodajati premoženja, ki ga ne potrebuje pri svojem poslovanju ali pa najemati posojila (kredite), če bi za tak posel pridobil soglasje sodišča (tretji odstavek 151. člena ZFPPIPP). Razlog za to je pravzaprav bolj postopkovne narave, in sicer, da sodišče v redni prisilni poravnavi o soglasju za določen posel odloča na podlagi predloga

⁶⁰ J. Cepec, nav. delo (2016), str. 76. N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 558.

⁶¹ Plačila stroškov revizorjev in pooblaščenih ocenjevalcev podjetij v poenostavljeni prisilni poravnavi odpadejo, kot je bilo že omenjeno.

upravitelja ali upniškega odbora, teh organov pa v poenostavljeni prisilni poravnavi ni, zato je če ni predlagatelj, ne more biti dovoljenja.⁶²

3.2.5. *Sodni preizkus predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave*

Glede obsega sodnega preizkusa predloga se je oblikovala dokaj obsežna sodna praksa, zato bom predstavila bistvena stališča le-te. Tako kot v postopku redne prisilne poravnave sodišče tudi v postopku poenostavljene prisilne poravnave odloči o predlogu zunaj naroka in opravi samo formalen preizkus predloga. Pri odločanju o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave nad dolžnikom gre za predlagalni postopek, zato v tej fazi postopka še ni vzpostavljena kontradiktornost z drugimi udeleženci, tj. upniki dolžnika, na terjatve katerih bi poenostavljena prisilna poravnava lahko učinkovala.⁶³ Ker je sklep o začetku postopka zaradi insolventnosti meritoren sklep, pa mora biti v pritožbenem postopku v celoti upoštevano načelo kontradiktornosti.⁶⁴ Kontradiktoren postopek z upniki dolžnika je tako omogočen v postopku pritožbe zoper odločitev o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave.

Formalen preizkus predloga obsega preverjanje obstoja procesnih ovir za vodenje tega postopka iz 221.c člena ZFPPIPP in popolnosti dolžnikovega predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave (če so predložene vse potrebne listine ter izjava dolžnika v notarskem zapisu).⁶⁵ Presodi se, ali so izpolnjene procesne predpostavke za vodenje postopka poenostavljene prisilne poravnave, tj. ali dolžnik ustreza merilom za mikro družbo. Podatki, ki so potrebni za to presojo, so dostopni v dolžnikovem zadnjem objavljenem letnem poročilu, javno objavljenem na portalu AJPES.⁶⁶

Sodišče ne preizkuša oz. presoja pravilnosti in resničnosti posameznih navedb in postavk v predlogu ter v predloženih listinah, kar pomeni, da tudi ne preverja, ali je dolžnik v seznam nezavarovanih (navadnih) upnikov vključil vse upnike.⁶⁷ Za verodostojnost oz. pravilnost in resničnost podatkov v poročilu zakon zahteva dolžnikovo izjavo v notarskem zapisu, sodišče pa v fazi preizkusa pogojev za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave ne bo ugotavljalo pravilnosti in resničnosti prikazanih podatkov v poročilu.⁶⁸

Sodišče ne preverja, ali je načrt finančnega prestrukturiranja ustrezen in bo omogočil ohranitev dejavnosti dolžnika,⁶⁹ ki je glavni namen (poenostavljene) prisilne poravnave. Nobene pravne podlage ni za vsebinsko presojo učinkov predlaganih ukrepov finančnega prestrukturiranja, tj. ali se lahko s

⁶² S. Toplak, Poenostavljena prisilna: past za male družbe, odrešitev za tajkune?, v: Finance, (2014).

⁶³ VSRS Sklep III Ips 112/2016, 19. 5. 2017, VSL sklep Cst 468/2016, 14. 7. 2016.

⁶⁴ VSL sklep Cst 549/2016, 31. 8. 2016.

⁶⁵ VSL sklep Cst 778/2016, 13. 12. 2016.

⁶⁶ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 559.

⁶⁷ VSL sklep Cst 323/2014, 31. 7. 2014.

⁶⁸ VSL sklep Cst 234/2017, 9. 5. 2017.

⁶⁹ VSL sklep Cst 569/2016, 6. 9. 2016.

predlaganimi ukrepi doseže finančno prestrukturiranje. Slednje bi namreč pomenilo, da bi moralo sodišče na prvi stopnji preverjati ekonomsko smotrnost ukrepov in možnosti za njihovo uspešnost, česar pa v postopku ne more storiti. Pri formalnem preizkusu se upošteva zgolj nek minimum vsebinskega preizkusa, ki je potreben za presojo, ali gre v konkretnem primeru za zlorabo zakonskih določil za doseganje drugih, z zakonom nezdružljivih ciljev.⁷⁰

Kljub temu se je Višje sodišče v Ljubljani postavilo na stališče, da *»čeprav z zakonom ni predviden nadzor sodišča nad aktivnostmi dolžnika v postopku poenostavljene prisilne poravnave, to ne pomeni, da je naloga sodišča zgolj formalna - v smislu formalnega izdajanja sklepov, brez vsakršne možnosti odkloniti pravno varstvo, tudi v primeru, ko na podlagi celotnega dolžnikovega ravnanja oceni, da predlog ni v skladu z namenom postopka poenostavljene prisilne poravnave. Odsotnost vsebinske presoje [namreč] ne sme omogočiti zlorabe tega postopka za doseganje ciljev, ki z zakonom niso predvideni.«*⁷¹ Predlog za začetek poenostavljene prisilne poravnave je treba zavreči, če bi imel elemente zlorabe pravice, vendar je treba zlorabo postopka presojati v vsakem konkretnem primeru posebej glede na okoliščine primera.⁷² Do posameznih dejanskih predpostavk iz predloga in listin se je sodišče dolžno opredeliti le v primeru konkretiziranih in z dokazi podprtih ugovorih upnika, da naj bi dolžnik z vložitvijo predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave zlorabljal svoje pravice.⁷³

V primeru, ko je pritožnik upnik zatrjeval, da ni mogoče utemeljeno pričakovati, da bo dolžnikova insolventnost odpravljena, saj načrt finančnega prestrukturiranja ne vsebuje podatka o tem, ali denarni tok sploh omogoča poplačilo terjatev navadnih upnikov, oz. da načrt ne vsebuje opisa dejstev in okoliščin, iz katerih bi izhajalo, da bo dolžnik sposoben izpolniti svoje obveznosti v skladu s predlagano prisilno poravnavo, je višje sodišče presodilo, da je upnik navedel dovolj konkretnih dejstev, ki bi v kolikor bi se izkazala za resnična, lahko pomenila izigravanje določb ZFPPIPP zaradi zasledovanja drugih, nedopustnih ciljev. Sodišče prve stopnje je zato dolžno odreči pravno varstvo dolžniku in mora preizkusiti okoliščine, na katere opozarja upnik, predvsem v smeri zatrjevane zlorabe postopka poenostavljene prisilne poravnave.⁷⁴

Na zlorabo postopka poenostavljene prisilne poravnave za oviranje upnika, ki želi doseči začetek stečajnega postopka, lahko nakazuje vloženi predlog, na podlagi katerega ni mogoče utemeljeno pričakovati, da bo dolžnikova insolventnost odpravljena. V praksi se je pokazalo, da insolventni dolžniki s predlogom za začetek poenostavljene prisilne poravnave želijo povzročiti zastoj v postopku ter s tem posledično otežijo uveljavitev terjatev upnikov. Namen dolžnika je lahko izogibanje odločanju o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka, ki je sicer dolžnikova pravica, vendar če to hkrati

⁷⁰ VSL sklep Cst 234/2017, 9. 5. 2017.

⁷¹ VSL sklep Cst 4/2017, 24. 1. 2017.

⁷² VSL sklep Cst 528/2015, 17. 9. 2015.

⁷³ VSRS sklep III Ips 112/2016, 19. 5. 2017.

⁷⁴ VSL sklep Cst 796/2016, 20. 12. 2016.

pomeni zlorabo pravil ZFPPIPP in onemogoča upnike pri uveljavljanju njihovih pravic, temu sodišče ne bi smelo nuditi pravnega varstva.⁷⁵

3.3. Začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave

Glavni postopek zaradi insolventnosti se začne s sklepom o začetku tega postopka, s katerim sodišče odloči, da so izpolnjeni pogoji (predpostavke) za vodenje te vrste postopka zaradi insolventnosti (četrty odstavek 49. člena ZFPPIPP).

Predlog za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave se ne objavi samostojno, tako kot to velja pri redni prisilni poravnavi, ampak sodišče objavi predlog o začetku postopka šele hkrati z objavo sklepa o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave, ki ga mora v skladu s 154. členom ZFPPIPP izdati v osmih dneh. Pri poenostavljeni prisilni poravnavi je publiciteta postopka zagotovljena šele z začetkom in ne že pri uvedbi postopka.⁷⁶ Pravne posledice začetka postopka poenostavljene prisilne poravnave nastanejo z začetkom dneva, ko je bil objavljen oklic o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave (157. člen ZFPPIPP).

3.3.1. *Moratorij na postopke izvršbe ali zavarovanja po prvem odstavku 132. člena ZFPPIPP*

Skladno s smiselno uporabo prvega odstavka 132. člena ZFPPIPP se postopki izvršbe ali zavarovanja (s predhodnimi oz. začasnimi odredbami), začeti proti insolventnemu dolžniku pred začetkom postopka poenostavljene prisilne poravnave, prekinejo z začetkom postopka poenostavljene prisilne poravnave.

Začetek postopka (poenostavljene) prisilne poravnave predstavlja procesno oviro, ki začasno preprečuje izvršbo zoper insolventnega dolžnika in povzroči prekinitev vseh postopkov izvršbe in zavarovanja. *Ratio legis* smiselne uporabe te določbe v postopku poenostavljene prisilne poravnave je namreč v tem, da se ne prejudicira in da ima dolžnik na voljo primeren čas za pripravo posodobljenega seznama terjatev.⁷⁷ Po objavi posodobljenega seznama terjatev pa mora izvršilno sodišče upoštevati, ali je upnikova (navadna) terjatev, ki se izterjuje, navedena v tem seznamu ali ne.⁷⁸ Če upnikova terjatev, ki jo izterjuje v izvršilnem postopku, v posodobljenem seznamu ni navedena, poenostavljena prisilna poravnava nanjo ne učinkuje, kar pomeni, da ni več razloga za prekinitev izvršbe.⁷⁹

Začetna sodna praksa je pri uporabi prvega odstavka 132. člena ZFPPIPP še razlikovala med dvema tipoma izvršilnega postopka, tj. na podlagi izvršilnega naslova ali verodostojne listine. Do pravnih

⁷⁵ VSL sklep Cst 4/2017, 24. 1. 2017.

⁷⁶ B. Podgoršek, nav. delo (2013), str. 28.

⁷⁷ VSC sklep II Ip 216/2015, 11. 6. 2015.

⁷⁸ VSL sklep II Ip 2167/2016, 24. 8. 2016.

⁷⁹ VSK sklep II Ip 69/2015, 26. 3. 2015.

posledic začetka postopka (poenostavljene) prisilne poravnave zoper insolventnega dolžnika na podlagi prvega odstavka 132. člena ZFPPIPP pride v fazi neposrednega opravljanja izvršbe. V fazi odločanja o ugovoru dolžnika zoper kondemnatorni del sklepa o izvršbi, ki ima naravo plačilnega naloga,⁸⁰ pa začetek postopka (poenostavljene) prisilne poravnave še nima posledic,⁸¹ zato ne pride do prekinitve postopka izvršbe.

Postopoma pa so sodišča začela odločati drugače. ZFPPIPP namreč ne ločuje med postopkom izvršbe na podlagi izvršilnega naslova in postopkom izvršbe na podlagi verodostojne listine, saj v 130. členu izrecno določa, da se oddelek 3.8 (vpliv postopka zaradi insolventnosti na izvršilne postopke in postopke zavarovanja) uporablja za vse postopke izvršbe ali zavarovanja, ki jih vodi sodišče. Glede na to se v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine določbe ZFPPIPP ne morejo uporabiti drugače. Sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine ni samo plačilni nalog, hkrati je tudi dovolitev izvršbe,⁸² zato se mora postopek prekiniti.

3.3.2. Nedovoljenost izvršbe ali zavarovanja po prvem odstavku 131. člena ZFPPIPP

Tudi za postopek poenostavljene prisilne poravnave je uporabljivo določilo prvega odstavka 131. člena ZFPPIPP, po katerem ni dovoljeno izdati sklepa o izvršbi in zavarovanju proti insolventnemu dolžniku po začetku postopka zaradi insolventnosti.

Resda v drugem odstavku 221.b člena ZFPPIPP za postopek poenostavljene prisilne poravnave ni posebej predpisana smiselna uporaba tega določila, kar pa vseeno ne utemeljuje izključitve njegove uporabe.⁸³ Namreč, 221.b člen ZFPPIPP v prvem in drugem odstavku določa, da se nekatere določbe ZFPPIPP sploh ne uporabljajo, druge pa se uporabljajo le smiselno, vendar pa se določbe, za katere ZFPPIPP predpisuje smiselno uporabo, nanašajo na postopek redne prisilne poravnave in ne na splošno na vse postopke zaradi insolventnosti. Izključitev vseh ostalih določb ZFPPIPP, ki veljajo za vse postopke zaradi insolventnosti, bi privedla do pomanjkljive in nekonsistentne ureditve postopka poenostavljene prisilne poravnave. Prvi odstavek 132. člena ZFPPIPP, ki se uporablja smiselno, se nanaša na postopek prisilne poravnave, medtem ko se prvi odstavek 131. člena ZFPPIPP nanaša na vse postopke zaradi insolventnosti.⁸⁴

⁸⁰ Sodišče prve stopnje s sklepom o izvršbi na podlagi verodostojne listine ne dovoli zgolj izvršbe za poplačilo upnikove terjatve, temveč sklep vsebuje tudi kondemnatorni del, s katerim dolžniku naloži, naj v 8 dneh po vročitvi sklepa upniku poravna terjatev skupaj z odmerjenimi stroški. S sklepom o izvršbi se torej izda tudi plačilni nalog. Dolžnik nato vloži ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, zato sklep še ne postane pravnomočen in se izvršba še ne opravi (VSL sklep I Ip 3971/2014, 4. 2. 2015).

⁸¹ VSL sklep II Ip 4123/2014, 19. 11. 2014, VSL sklep I Ip 3971/2014, 4. 2. 2015.

⁸² VSL sklep II Ip 1596/2015, 16. 7. 2015.

⁸³ D. Volk, nav. delo (2015), str. 8-10.

⁸⁴ VSM sklep I Cpg 484/2014, 13. 11. 2014, VSL sklep III Ip 357172015, 18. 12. 2015.

Ni dopustno, da bi se upniki, ki so postopek izvršbe (ali zavarovanja) začeli pred začetkom postopka poenostavljene prisilne poravnave (prekinitvev teh postopkov po prvem odstavku 132. člena ZFPPIPP), in upniki, ki so s postopkom izvršbe (ali zavarovanja) začeli po začetku postopka, obravnavali različno.⁸⁵ Namen določbe prvega odstavka 131. člena ZFPPIPP o nedovoljenosti izdaje sklepa o izvršbi ali zavarovanju proti insolventnemu dolžniku je preprečitev vpliva dejavnikov, ki bi lahko ovirali uspešno izvedbo postopka zaradi insolventnosti. Če bi bil namen zakonodajalca res izključiti uporabo tega določila, bi to zapisal v prvi odstavku 221.b člena.⁸⁶

Prav zaradi opisanega enakega obravnavanja ter, ker je prvi odstavku 131. člena ZFPPIPP splošna določba, ki se nanaša na vse postopke zaradi insolventnosti, se mora slednji uporabljati tudi v poenostavljeni prisilni poravnavi.

3.3.2.1 Terjatve, nastale po začetku poenostavljene prisilne poravnave, in terjatve, na katere poenostavljena prisilna poravnava ne učinkuje

Pravne posledice nastanejo za vse terjatve upnikov do insolventnega dolžnika, ki so nastale do dneva začetka postopka poenostavljene prisilne poravnave, razen za zavarovane in prednostne terjatve ter izločitvene pravice (160. člen ZFPPIPP). Vprašanje pa je, kako je s terjatvami, ki so nastale po začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave. Teh je lahko kar veliko, saj je značilnost postopka (poenostavljene) prisilne poravnave, da dolžnik še najprej posluje,⁸⁷ zato iz tega naslova še nastajajo poslovne terjatve upnikov. V poenostavljeni prisilni poravnavi je poslovanje dolžnika lahko bolj "nevarno" kot v redni, saj ni imenovanega upravitelja, ki bi imel možnost nadzora nad poslovanjem in ravnanjem dolžnika po začetku postopka.⁸⁸

Slednje ponazarja primer upnika, ki posluje z dolžnikom po začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave in vloži predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine. Sodišče izda sklep o izvršbi, ki je po pravnomočnosti odstopljen okrajnemu sodišču, le-to pa s sklepom prekine izvršilni postopek z obrazložitvijo, da se uporablja določba prvega odstavka 131. člena ZFPPIPP, ki preprečuje izdajo sklepov o izvršbi in zavarovanju.⁸⁹

Stališče sodne prakse je, da se pravilo o prepovedi dovolitve izvršbe (ali zavarovanja) zoper dolžnika, ki je v postopku zaradi insolventnosti, uporablja za vse postopke izvršbe, ne glede na čas nastanka in naravo izterjevane terjatve. Upnik ne more uveljavljati, da je izterjevana terjatev nastala po začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave, na katero poenostavljena prisilna poravnava ne učinkuje, in bi bila zato izvršba za te terjatve dovoljena. Višje sodišče v Ljubljani je svoje stališče obrazložilo s

⁸⁵ VSM sklep 1 Cpg 484/2014, 13. 11. 2014, VSL sklep III Ip 357172015, 18. 12. 2015.

⁸⁶ VSL sklep I Ip 1615/2015, 19. 6. 2015.

⁸⁷ Opravlja redne posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti ter poravnava obveznosti iz teh poslov.

⁸⁸ D. Volk, nav. delo (2015), str. 8-10.

⁸⁹ Prav tam.

tem, da določbi 160. člena in četrtega odstavka 221.b člena ne predstavljata izjem od prepovedi dovolitve izvršbe,⁹⁰ pač pa samo določata, kakšen je učinek (začetka) postopka na posamezne terjatve glede na njihov čas nastanka, naravo ter ali so bile navedene v posodobljenem seznamu terjatev.⁹¹ Pri odločanju o dovolitvi izvršbe pa presoja o učinkih poenostavljene prisilne poravnave na izterjevano terjatev ni pravno pomembna, bistveno je le, ali že začet postopek poenostavljene prisilne poravnave nad dolžnikom predstavlja procesno oviro, zaradi katere izvršba zoper dolžnika ni dovoljena.⁹² Tudi če je upnikova terjatev nastala šele po začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave nad dolžnikom, je ta okoliščina relevantna za izterjavo te terjatve po koncu postopka poenostavljene prisilne poravnave.⁹³ Tako terjatev je mogoče izterjati v izvršbi šele po končanem postopku poenostavljene prisilne poravnave nad dolžnikom.⁹⁴

Stališče sodne prakse se mi sicer zdi pravilno v okviru zakona, a kljub temu sem mnenja, da bi bilo treba pravilo o nedovoljenosti izvršbe razlagati širše, torej v povezavi s 160. členom ZFPPIPP, iz katerega jasno izhaja, da se postopek (poenostavljene) prisilne poravnave ne nanaša na terjatve, nastale po začetku postopka. Posledično bi morale veljati tako, da se izvršba dovoli, kadar sodišče ugotovi, da upnik zahteva izvršbo za tiste terjatve, ki so nastale po začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave – za katere torej poenostavljena prisilna poravnava sploh nima učinka.⁹⁵

Enako bi morala biti izvršba dovoljena pri izterjavi zavarovane terjatve, saj prekinitev v tem primeru sploh ni smiselna in logična glede na to, da poenostavljena prisilna poravnava v primeru potrditve sploh ne bo imela učinka na le-to. Argument za trenutno stališče je verjetno ta, da je nadaljevanje oz. začetek postopkov izvršbe za izterjavo zavarovanih terjatev v nasprotju z namenom postopka zaradi insolventnosti, tj. da ovira uspešno izvedbo finančnega prestrukturiranja. Kern in Kotolenko pa omenjata tudi neko omiljeno možnost kot kompromis in sicer, da bi se izvršba lahko prekinila na podlagi podanega soglasja tega upnika, ki pa ga je možno utemeljeno pričakovati samo v primeru, da bi dolžnik resnično izkazal realno možnost izvedbe finančnega prestrukturiranja.⁹⁶

Argumenti sodne prakse sicer niso neprepričljivi, a sama ne vidim smisla v tem, da bi sodišče čakalo z izdajo sklepa o izvršbi (oz. prekinilo izvršbo), če postopek poenostavljene prisilne poravnave nima pravnega učinka na izterjevano terjatev. Odložitev izterjatve take terjatve na kasneje se mi ne zdi potrebna, sploh ob upoštevanju dejstva, da je poenostavljena prisilna poravnava namenjena tistim

⁹⁰ Izvršba je dovoljena tudi po začetku postopka zaradi insolventnosti, vendar le v primeru taksativno naštetih izjem po drugem odstavku 131. člena ZFPPIPP.

⁹¹ VSL sklep III Ip 1441/2016, 30. 6. 2016.

⁹² VSL sklep III Ip 1441/2016, 30. 6. 2016, VSL sklep I Ip 715/2017, 22. 5. 2017.

⁹³ VSL sklep III Ip 1441/2016, 30. 6. 2016.

⁹⁴ VSL sklep III Ip 1173/2017, 26. 4. 2017.

⁹⁵ D. Volk, nav. delo (2015), str. 8-10.

⁹⁶ M. Kern, A. Kotolenko, nav. delo (2015), str. 19.

insolventnim dolžnikom, ki še imajo objektivne možnosti nadaljnjega poslovanja in ohranitve podjetja,⁹⁷ zato do prisilne izterjave teh dolgov sploh ne bi smelo priti, pač pa bi se moralo spoštovati plačilno disciplino. Poleg tega pa izoblikovana sodna praksa v neenak položaj postavlja upnike, ki so šli v izvršbo (šele) po začetni poenostavljeni prisilni poravnavi nad dolžnikom (to so lahko predvsem tisti upniki, ki so z insolventnim dolžnikom poslovali po začetku postopka in prej ne bi mogli vložiti predloga za izvršbo), z upniki, ki so šli v izvršbo pred začetkom poenostavljene prisilne poravnave, in se v primeru neuvrstitve njihovih terjatev na posodobljen seznam terjatev prekinjen izvršilni postopek nadaljuje.

3.3.3. Posodobljeni seznam terjatev

Dolžnik mora sodišču v roku enega meseca po začetku postopka predložiti posodobljeni seznam navadnih terjatev, za katere učinkuje poenostavljena prisilna poravnava. Zato morajo biti terjatve v posodobljenem seznamu skladno s četrtem odstavkom 221.d člena ZFPPIPP določno in natančno opredeljene, tako da je pri vsaki terjatvi naveden podatek o upniku ter podatki o višini njegove terjatve in pravnem temelju (z navedbo, ali ima upnik do insolventnega dolžnika položaj povezane družbe po 527. členu ZGD-1 ali ožje povezane osebe).⁹⁸ Določna opredelitev teh terjatev je pomembna predvsem zaradi izvršilnih postopkov, v katerih sodišče presoja, ali na terjatev (predmet izvršilnega postopka) učinkuje poenostavljena prisilna poravnava.⁹⁹

Ponovno mora dolžnik priložiti izjavo, da posodobljeni seznam terjatev resnično in pošteno prikazuje stanje navadnih terjatev upnikov ob začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave, sestavljeno v obliki notarskega zapisa, saj ima posodobljeni seznam terjatev pomembno funkcijo – nadomešča prijave terjatev upnikov v postopku redne prisilne poravnave. Ta izjava dolžnika naj bi predstavljala zagotovilo, da je seznam resničen.

Podatek o pravnem temelju nastanka vseh navadnih terjatev upnikov je obvezen, brez njega ni mogoče dopustiti glasovanja o poenostavljeni prisilni poravnavi. Ker je kontrolna funkcija sodišča v postopku poenostavljene prisilne poravnave omejena zgolj na formalni preizkus, je podatek o pravnem temelju pomemben zlasti zaradi varstva pravnih položajev upnikov, da imajo le-ti možnost vsebinske kontrole predlagane poenostavljene prisilne poravnave.¹⁰⁰ Namen izkaza, da ima terjatev, za katero učinkuje poenostavljena prisilna poravnava, temelj v obligacijsko-pravnem razmerju, je med drugim v preprečevanju zlorab postopka poenostavljene prisilne poravnave.¹⁰¹

⁹⁷ To pomeni, da morajo biti sposobni poravnati svoje tekoče obveznosti, nastale po začetku postopka (poenostavljene) prisilne poravnave, ob njihovi zapadlosti.

⁹⁸ Ureditev glede zahtevanih podatkov je bila uveljavljena z novelo ZFPPIPP-G leta 2016.

⁹⁹ Poročevalec DZ z dne 5. 2. 2016, str. 35.

¹⁰⁰ VSL sklep Cst 331/2017, 7. 6. 2017.

¹⁰¹ VSL sklep Cst 578/2017, 8. 11. 2017.

Smisel je, da dolžnik posodobi seznam terjatev, ki je sestavni del poročila o finančnem položaju dolžnika. Ta seznam terjatev, ki ga je dolžnik predložil s predlogom za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave, namreč ne more vsebovati zahtevanih podatkov iz četrtega odstavka 221.d člena, saj se ob vložitvi predloga še ne ve, na kateri dan bo postopek poenostavljene prisilne poravnave začel,¹⁰² posodobljeni seznam terjatev pa mora biti izdelan po stanju na dan začetka poenostavljene prisilne poravnave.

Enomesečni rok za predložitev posodobljenega seznama terjatev je prekluziven in ga ni dovoljeno podaljševati,¹⁰³ posledica nespoštovanja tega roka pa je zavrnitev poenostavljene prisilne poravnave, skladno z določbo šestega odstavka 221.d člena ZFPPIPP. Takšno strogo zakonsko določilo od dolžnika terja aktivno ravnanje in predvsem skrbnost.¹⁰⁴ Sodišče prve stopnje ni dolžno pozivati in opozarjati dolžnika na njegovo dolžnosti predložitve posodobljenega seznama¹⁰⁵ niti ne bo višje sodišče v konkretnem primeru ugotavljalo, zakaj dolžnik ni predložil posodobljenega seznama terjatev.¹⁰⁶

Dolžnik je tisti, ki navadne terjatve uvrsti na seznam in tako določi, na katere terjatve oz. upnike bo poenostavljena prisilna poravnava vplivala (in za katere bo dosegel ustrezno prestrukturiranje) v primeru njene potrditve.¹⁰⁷ Poenostavljeno prisilno poravnavo tako vodi in upravlja izključno dolžnik,¹⁰⁸ je *dominus litis* postopka, saj sam uvrsti terjatve na seznam, katerih se ne preizkuša. Priprava seznama oz. uvrstitev terjatev na seznam s strani dolžnika je pomembno pravno dejanje v postopku poenostavljene prisilne poravnave, saj prinaša pomembne posledice, ne samo za učinkovanje potrjene poenostavljene prisilne poravnave, pač pa tudi za procesni položaj upnikov (položaj stranke v postopku) ter za pravico do glasovanja o poenostavljeni prisilni poravnavi. V zvezi s pripravo seznama terjatev pa v praksi prihaja do zlorab, ko dolžnik "izbira", katere terjatve bo uvrstil na seznam in katere ne, zgolj v lastno korist, ob tem pa izpuščeni upniki ostanejo brez pravnih sredstev, kar bo predstavljeno v nadaljevanju.

3.3.3.1 Neuvrstitev vseh upnikov v posodobljeni seznam terjatev

Pred uveljavitvijo novele ZFPPIPP-F je poenostavljena prisilna poravnava učinkovala na vse terjatve upnikov, nastale do začetka tega postopka, ne glede na to, ali jih je dolžnik uvrstil na seznam navadnih terjatev (in jim s tem omogočil sodelovanje v postopku) ali ne.¹⁰⁹ Ob potrditvi poenostavljene prisilne poravnave so bile vse terjatve upnikov znižane skladno z vsebino predloga načrta finančnega prestrukturiranja. Pri tem je bilo dosledno spoštovano načelo enakega obravnavanja upnikov, a po drugi strani so o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave lahko glasovali le tisti upniki, katerih terjatve so

¹⁰² VSL sklep Cst 99/2017, 22. 2. 2017.

¹⁰³ VSL sklep Cst 550/2014, 3. 12. 2014.

¹⁰⁴ VSL sklep Cst 498/2016, 28. 7. 2016.

¹⁰⁵ VSL sklep Cst 572/2015, 13. 10. 2015.

¹⁰⁶ VSL sklep Cst 498/2016, 28. 7. 2016.

¹⁰⁷ M. Kern, A. Kotolenko, nav. delo (2015), str. 17.

¹⁰⁸ S. Toplak, Poenostavljena prisilka: past za male družbe, odrešitev za tajkune?, v: Finance (2014).

¹⁰⁹ J. Cepec, nav. delo (2016), str. 77.

bile navedene na seznamu. Zaradi tega so bile možnosti za potencialne zlorabe s strani dolžnika bistveno večje, saj je le-ta dosegel učinek potrjene poenostavljene prisilne poravnave tudi na tiste terjatve, katerih imetniki niso imeli možnosti vpliva na samo potrditev le-te. Takšna ureditev je bila zelo kritizirana in zato spremenjena, saj je ustvarjala neuravnoteženi položaj upnikov terjatev, na katere je izglasovana poenostavljena prisilna poravnava vplivala. Upnik, katerega terjatev ni bila uvrščena na dolžnikov seznam (lahko, da je bila terjatev sporna), ni imel položaja stranke postopka, zato ni mogel glasovati o poenostavljeni prisilni poravnavi niti izpodbijati sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave, je pa le-ta na njegovo terjatev učinkovala.¹¹⁰

Trenutno veljavna ureditev pa omejuje pravni učinek potrjene poenostavljene prisilne poravnave izključno na navadne terjatve, ki jih je dolžnik uvrstil na posodobljeni seznam terjatev, kar pa še vedno ne izključuje možnosti zlorab. Dolžnik lahko neenako obravnava upnike, ki so do dolžnika v enakem položaju, s tem ko ne uvrsti vseh upnikov v posodobljeni seznam terjatev z namenom taktiziranja oz. špekuliranja. V takih primerih načelo enakega obravnavanja upnikov iz 46. člena ZFPPIPP ni dosledno upoštevano oz. je celo kršeno.

Prvi primer bi bil, da želi dolžnik privilegirati posameznega ("prijateljskega") upnika tako, da njegove terjatve ne uvrsti na seznam. To bi storil, ker bi vedel, da ima ne glede na glas tega upnika zagotovljeno ustrezno večino za izglasovanje poenostavljene prisilne poravnave, "prijateljskemu" upniku pa bi tako zagotovil stoo odstotno poplačilo njegove terjatve. Drug podoben primer pa bi bil, če dolžnik ne bi imel zagotovljene zadostne večine glasov za izglasovanje poenostavljene prisilne poravnave ob upoštevanju vseh terjatev. Večino bi tako dosegel z neuvrstitvijo na seznam tistih terjatev, katerih upniki bi vnaprej nasprotovali poenostavljeni prisilni poravnavi¹¹¹ (primer večjega upnika, ki s poenostavljeno prisilno poravnavo ne soglaša, s sklicevanjem na spornost njegove terjatve ga dolžnik ne uvrsti na seznam, izglasovanje prisilne poravnave pa doseže z ostalimi manjšinskimi upniki).

Upniki torej ne morejo biti prepričani, da je dolžnik v seznam res vključil vse navadne terjatve. Slednje tako lahko privede do neenakega obravnavanja upnikov, saj so upniki, ki privolijo v finančno reorganizacijo in zmanjšanje svojih terjatev, v slabšem položaju kot tisti, ki jih dolžnik (vede ali nevede) ni vključil v seznam in so tako še vedno upravičeni do poplačila celotne terjatve.¹¹²

Nenavedba posameznega upnika v seznam navadnih terjatev sicer lahko kaže na zlorabo instituta poenostavljene prisilne poravnave, vendar pa mora biti ta dokazana, da bi bila upoštevana.¹¹³ Tako je npr. Višje sodišče v Ljubljani presojalo kot očiten znak dolžnikove zlorabe oz. oviranja upnika to, da je dolžnik upnika namenoma opredelil kot ločitvenega upnika (na seznamu ločitvenih upnikov) z zavarovanjem na nepremičnini, čeprav je iz notarskih zapisov kreditne pogodbe izhajalo, da upnik nima

¹¹⁰ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 126-127.

¹¹¹ Prav tam, str. 127.

¹¹² J. Cepec, nav. delo (2016), str. 77.

¹¹³ VSL sklep Cst 442/2016, 12. 7. 2016.

nikakršnega takšnega zavarovanja. Dolžnik je s tem, ko upnika ni uvrstil na seznam navadnih terjatev, želel doseči, da upnik ne bi bil stranka v tem postopku, s čimer bi mu onemogočil opravljanje procesnih opravil, med drugim predvsem glasovanje o poenostavljeni prisilni poravnavi. Po mnenju sodišča naj bi se dolžnik zavedal, da z upnikovim glasom proti poenostavljena prisilna poravnava ne bo izglasovana, to pa bi pomenilo, da bi se nad njim začel stečajni postopek, ki ga je predlagal ta upnik, kar pa želi dolžnik neutemeljeno preprečiti.¹¹⁴

V obzir pa se lahko vzame tudi drug pogled, in sicer nenavedba kakšnega navadnega upnika na seznam terjatev še ne pomeni nujno v vsakem primeru goljufivosti in kršitve enakega obravnavanja upnikov. Primer bi bila družba, ki ima enega velikega dobavitelja (navadnega upnika), brez katerega ne more preživeti, če mu ne omogoči stoddotnega plačila, kar je razlog neuvrstitve na seznam. Interes tudi ostalih upnikov pa je preživetje insolventnega dolžnika, zato temu v korist sprejmejo neenakopraven položaj. Upoštevati je treba, da gre pri poenostavljeni prisilni poravnavi za dogovor in sklepanje kompromisov, pri čemer naj bodo udeleženci čim bolj prosti. Če se upniki s predlagano poenostavljeno prisilno poravnavi strinjajo, jo bodo potrdili, če ne, pa jo bodo pač zavrnili, naj bo to odvisno od njihov samih.¹¹⁵

3.3.3.2 Ustvarjanje fiktivnih obveznosti oz. terjatev upnikov

Nemalokrat se ugotovi tudi druga vrsta zlorabe in sicer, da je dolžnik terjatve nepopolno oz. napačno vključil v seznam.¹¹⁶ To se lahko zgodi nenamenoma, lahko pa gre za goljufivo (nezakonito) ravnanje dolžnika pri pripravi seznama terjatev. Zastavlja pa se vprašanje, kako naj upniki v takšnih primerih postopajo. V primeru nepravilnega seznama (oz. nepravilno navedene terjatve na seznamu) namreč upnikom ni omogočeno ugovarjati proti seznamu terjatev. To je tudi pokazatelj, da je poenostavljena prisilna poravnava nastavljena izrazito v korist dolžniku, upniki pa so v tem postopku potisnjeni na stranski tir. Postopek poenostavljene prisilne poravnave upnikom ne daje veliko možnosti, edino, kar jim ostane, v kolikor ugotovijo nepravilnosti glede seznama, je, da lahko izpodbijajo morebitno potrjeno poenostavljeno prisilno poravnavo (izpodbojna tožba po tretjem odstavku 219. člena ZFPPIPP),¹¹⁷ saj je nepravilen oz. nepopoln seznam terjatev lahko razlog, da je bila poenostavljena prisilna poravnava sprejeta na goljufiv način.¹¹⁸ Tožba na izpodbijanje potrjene poenostavljene prisilne poravnave ne daje takega varstva upnikom kot ga daje možnost ugovora zoper vodenje prisilne poravnave,¹¹⁹ saj za upnike

¹¹⁴ VSL sklep Cst 371/2015, 1. 7. 2015.

¹¹⁵ S. Toplak, Upniki, veselite se, če vas ni na seznamih navadnih terjatev, v: Finance (2014).

¹¹⁶ Lahko da je dolžnik navedel prenizko vrednost terjatve ali je na seznam vključil tudi zavarovane terjatve ali pa navadnih terjatev na seznam sploh ni vključil.

¹¹⁷ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 127-128.

¹¹⁸ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 567.

¹¹⁹ Več o tem v poglavju 3.7.1.

predstavlja dolgotrajen, drag in negotov postopek, predvsem pa težavno dokazovanje goljufivega namena.

3.4. Odločanje upnikov o sprejetju poenostavljene prisilne poravnave

V postopku poenostavljene prisilne poravnave je specifičen način odločanja, saj upniki ne odločajo z oddajo glasovnic kot pri redni prisilni poravnavi,¹²⁰ pač pa - glede na značilnost poenostavljene prisilne poravnave, da se dolžnik s svojimi upniki sam zunajsodno pogaja¹²¹ in dogovori o prestrukturiranju svojih obveznosti - upnik za sprejetje prisilne poravnave glasuje tako, da z dolžnikom sklene pogodbo o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave.¹²²

Novela ZFPPIPP-F je dodala novo možnost podaje soglasja za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave, in sicer da upnik izjavo o sprejetju poenostavljene prisilne poravnave izreče v navadni pisni obliki,¹²³ kar pomeni alternativo pogodbi o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave ter predvsem prihranek stroškov sklepanja pogodbe v obliki notarskega zapisa,¹²⁴ saj odpadejo stroški notarja. S tem se je vloga notarja v postopku poenostavljene prisilne poravnave zmanjšala, saj si tako upnik lahko izbere način glasovanja o poenostavljeni prisilni poravnavi brez vključenosti notarja kot osebe javnega zaupanja. Sicer pa v obrazložitvi predloga te novele ni posebne utemeljitve te spremembe, pojasnjeno je le, da je bila ta možnost dodana na podlagi pobude GZS, ki je bila ob uvedbi instituta mnenja, da utegnejo biti stroški celo višji kot v redni prisilni poravnavi (glavni vzgib je bila torej pocenitev postopka).¹²⁵

Po veljavni ureditvi lahko torej upnik za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave glasuje tako, da z dolžnikom sklene pogodbo o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave, ali tako, da izreče soglasje s pisno izjavo o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave. Večina, potrebna za

¹²⁰ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 561.

¹²¹ To zahteva od dolžnika večjo angažiranost.

¹²² Način, na katerega dolžnik sklene pogodbo o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave, ne izhaja iz ZFPPIPP. Teoretično pa bi lahko sklenil eno samo pogodbo v enem notarskem zapisu z vsemi upniki oz. z nekaterimi skupaj (toliko, da bi dosegel večino, ki je pogoj za sprejem poenostavljene prisilne poravnave). En notarski zapis za vse pomeni nižji strošek. Za notarski zapis pogodbe o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave se po Notarski tarifi uporabi tarifna številka 1 in se pristojbina zaračuna glede na višino upnikove terjatve (npr. če je vrednost terjatve 100.000 EUR, znaša pristojbina 146 EUR brez DDV, če je vrednost terjatve 500.000 EUR, pa pristojbina znaša 505 EUR brez DDV).

¹²³ Poročevalec DZ z dne 7. 11. 2013, str. 24.

¹²⁴ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 130.

¹²⁵ Predvsem dolžnika z večjim številom upnikov zadenejo visoki notarski stroški, saj bi z vsakim upnikom moral skleniti pogodbo v obliki notarskega zapisa. Namestnik direktorja za zakonodajo s področja gospodarstva na GZS je pojasnil na konkretnem primeru 88 upnikov dolžnika, da bi stroški, skupaj s takso za začetek postopka (verjetno je mislil predujem), notarskimi stroški za pogodbe, stroški notarskih izjav in morebitnimi drugi stroški, lahko znašali blizu 20.000 EUR v primeru 88, zato so na GZS, da bi zadevo pocenili, praktično že ob začetku uporabe postopka poenostavljene prisilne poravnave pripravili oz. predlagali novo spremembo zakona. B. Križnik, Prisilna poravnava poenostavljena, a draga, v: Delo (2013).

sprejetje poenostavljene prisilne poravnave, se ugotavlja na dva načina, so pa izjave o soglasju oz. pogodbe o soglasju enakovredne.¹²⁶ Pomembna razlika med njima pa je v neposredni izvršljivosti oz. v izvršilnem naslovu. Pogodba o soglasju vsebuje dva pravna posla (oz. dve izjavi volje z vsebino dveh pravnih poslov): prvi je soglasje upnika, ki ima značilnost izjave volje o glasovanju za poenostavljeno prisilno poravnavo, drugi pa je izjava dolžnika o soglasju z neposredno izvršljivostjo njegove obveznosti do upnika v skladu s pogoji poenostavljene prisilne poravnave.¹²⁷ Pogodba o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave je torej izvršilni naslov. Jasno je, da bo posledica neizpolnitve obveznosti iz potrjene poenostavljene prisilne poravnave prisilna izvršba. Izjava upnika o soglasju upnika za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave pa logično ne vsebuje izjave volje dolžnika, da soglaša z neposredno izvršljivostjo njegove obveznosti do upnika, saj ta izjava v navadni pisni obliki ne predstavlja izvršilnega naslova za prisilno poplačilo upnikove terjatve do dolžnika.

Pravico do glasovanja o poenostavljeni prisilni poravnavi ima vsak upnik, katerega terjatev do dolžnika je navedena na posodobljenem seznamu navadnih terjatev (prvi odstavek 221.e člena ZFPPIPP). Smiselno se uporabljata tretji in četrti odstavek 200. člena ZFPPIPP, tako upniki z zavarovanimi terjatvami in prednostnimi terjatvami nimajo pravice glasovati o poenostavljeni prisilni poravnavi. Prav tako niso upravičeni glasovati tisti upniki, ki imajo položaj povezane družbe¹²⁸ ali položaj ožje povezane osebe do insolventnega dolžnika.¹²⁹

Osnova za izračun deleža glasovalnih pravic upnika je vsota zneskov vseh navadnih terjatev upnikov s posodobljenega seznama (imenovalec). Delež glasovalnih pravic posameznega upnika se izračuna tako, da se vsota vseh terjatev tega upnika deli z vsoto terjatev vseh upnikov.¹³⁰

Ker so v poenostavljeni prisilni poravnavi varovala upnikov ožja kot v redni prisilni poravnavi, je pri glasovanju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave zahtevana višja, ti. dvojna večina, in sicer večina, merjena po višini terjatev, ter večina, merjena po številu upnikov, ki morata biti kumulativno doseženi.¹³¹ Poenostavljena prisilna poravnava je sprejeta (i) če za sprejetje glasujejo upniki, katerih skupni znesek terjatev predstavlja najmanj 6/10 oz. 60 % vseh navadnih terjatev do dolžnika, in (ii) če

¹²⁶ VSL sklep Cst 496/2016, 2. 8. 2016.

¹²⁷ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 561.

¹²⁸ Koncept povezanih družb po 527. členu ZGD-1 temelji na vključenosti ene družbe v drugi, tj. povezane so družbe, ki so med seboj v razmerju mati-hči. (VSL sklep Cst 331/2017, 7. 6. 2017). Povezane družbe so pravno samostojne družbe, ki pa so v medsebojnem razmerju, bodisi preko večinskega deleža, bodisi v razmerju odvisna in obvladujoča družba, bodisi so koncernske družbe, bodisi preko vzajemne kapitalske udeležbe, bodisi preko povezav s podjetniškimi pogodbami.

¹²⁹ Višje sodišče v Ljubljani je obravnavalo primer terjatve družbenika in direktorja družbe ter odločilo, da slednji kot povezana oseba oz. ožje povezana oseba ne sme glasovati glede svoje terjatve. Glede na kogentno določbo 458. člena ZGD-1 družbenik, ki je insolventni družbi namesto zagotovitve lastnega kapitala dal posojilo, ne more proti družbi uveljavljati zahtevka za vračilo posojila v stečajnem postopku ali postopku prisilne poravnave. Ta družbenik in direktor družbe nima terjatve na vračilo posojila v postopku prisilne poravnave, saj se tako posojilo šteje kot premoženje družbe (VSL sklep Cst 53/2015, 4. 3. 2015).

¹³⁰ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 562.

¹³¹ Prav tam, str. 552, 562.

za sprejetje glasuje več kot polovica vseh upnikov, katerih terjatve so navedene na posodobljenem seznamu navadnih terjatev (tretji odstavek 221.e člena ZFPPIPP).

Zaradi razbremenitve sodišča izid glasovanja o sprejetju poenostavljene prisilne poravnave preveri notar, ki o tem sestavi notarski zapisnik. Dolžnik je tisti, ki poda zahtevo za sestavo notarskega zapisnika pri izbranem notarju (verjetno je to isti notar, pri katerem je dolžnik sklepal pogodbe o soglasju z upniki) in mora priložiti vse odpravke notarskih zapisov pogodb o soglasju oz. izjave upnikov o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave (9. in 10. odstavek 221.e člena ZFPPIPP).

3.5. Sodna potrditev poenostavljene prisilne poravnave

3.5.1. Zahteva za potrditev poenostavljene prisilne poravnave

Časovna omejenost postopka poenostavljene prisilne poravnave je pomembna značilnost, pomeni pospešitev postopka prestrukturiranja. Namreč, skladno z 221.f členom ZFPPIPP mora predlagatelj postopka¹³² v štirih mesecih od objave oklica o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave vložiti zahtevo za potrditev le-te ter ji priložiti notarski zapisnik o izidu glasovanja in vse izjave upnikov o soglasju oz. vse odpravke notarskih zapisov pogodb o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave. Če zahteva za potrditev poenostavljene prisilne poravnave ni vložena v tem roku ali pa dolžnik v osmih dneh ne dopolni nepopolne zahteve, sodišče zavrne predlog za poenostavljeno prisilno poravnavo.

Ta rok je prekluziven in njegovo podaljšanje ni dopustno. Dolžnik (predlagatelj) ne more uspeti s predlogom za podaljšanje zakonskega roka, navajajoč, da *»je uspel zbrati večje število glasov upnikov za potrditev poenostavljene prisilne poravnave in bo z glasovanjem zagotovo uspel, manjka mu le še dogovor z največjima upnikoma, za katerega pa predvideva, da ga bo uspel doseči v najkrajšem možnem času«*, saj je zakonski rok že potekel.¹³³ Postopka poenostavljene prisilne poravnave ni mogoče podaljševati z namenom, da se doseže zahtevano soglasje za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave.¹³⁴ Posledica nespoštovanja roka je jasna in absolutna, tj. zavrnitev predloga za poenostavljeno prisilno poravnavo.

Bistveno je, da dolžnik vloži zahtevo za potrditev tiste (in takšne) prisilne poravnave, ki je vsebovana v njegovem predlogu za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave in ki temelji na pravočasno vložnem posodobljenem seznamu terjatev, za katere učinkuje poenostavljena prisilna poravnava. Izid glasovanja upnikov (v notarskem zapisniku) se lahko nanaša le na to prisilno poravnavo. V praksi Višjega sodišča v Ljubljani se je pojavil primer, ko je dolžnik že po izvedbi glasovanja brez ustrezne

¹³² Dolžnik ali osebno odgovorni družbenik dolžnika.

¹³³ VSL sklep Cst 269/2016, 11. 5. 2016.

¹³⁴ VSL sklep Cst 592/2015, 14. 10. 2015.

utemeljitve spremenil seznam svojih obveznosti (predložil nov posodobljeni seznam terjatev) tako, da je terjatve nekaterih upnikov z zgolj pavšalno utemeljivijo zmanjšal, terjatve določenih upnikov (npr. upnika, katerega edini družbenik in direktor je direktor dolžnika) pa je povečal oz. jih povsem na novo vpisal na seznam. Tako so upniki glasovali o nečem povsem drugem, kar je nato v potrditev predložil dolžnik, saj ni vložil zahteve za potrditev prvotno predlagane poenostavljene prisilne poravnave.¹³⁵ Sodišče prve stopnje zato novega posodobljenega seznama terjatev ne bi smelo upoštevati in potrditi poenostavljene prisilne poravnave.

Kot sankcijo za zavrnitev predloga oz. neuspeh dolžnika v postopku poenostavljene prisilne poravnave ZFPPIPP določa procesno oviro za vlaganje novega predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave, in sicer še dve leti po izdaji sklepa o zavrnitvi predloga (sedmi odstavek 221.f člena ZFPPIPP).¹³⁶

3.5.2. Sodni preizkus zahteve za potrditev poenostavljene prisilne poravnave

Kot izhaja iz 221.g člena ZFPPIPP, sodišče izda sklep, s katerim potrdi poenostavljeno prisilno poravnavo, če je bila zahteva vložena v zakonsko predpisanem štirimesečnem roku in če je bila dosežena večina, potrebna za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave (več kot polovica vseh navadnih upnikov, katerih skupni znesek terjatev je najmanj 60 % vsote vseh navadnih terjatev). Sodišče nima zakonske podlage, da bi ugotavljalo, zakaj do soglasja upnikov za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave ni prišlo, saj je postopek pridobivanja potrebnih soglasij upnikov za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave namreč izključno v zasebni sferi dolžnika in upnikov.¹³⁷

Višje sodišče v Ljubljani je zavzelo stališče o zgolj t.i. formalnem, nevsebinkem preizkusu zahteve za potrditev poenostavljene prisilne poravnave,¹³⁸ da je »vloga sodišča po vložitvi zahteve za potrditev [ponovno] omejena zgolj na preizkus, ali so zahtevi priložene zakonsko predpisane listine, ali je bila zahteva vložena v predvidenem zakonskem roku, ali je dosežena večina, potrebna za sprejem poenostavljene prisilne poravnave, ter ali so predložene listine in predlagana prisilna poravnava v skladu z zakonom«. ¹³⁹ Takšna interpretacija določbe ZFPPIPP pa lahko privede do zlorab poenostavljene prisilne poravnave in pravzaprav postavlja pod vprašaj smiselnost sodne intervencije in vloge sodnika v postopku poenostavljene prisilne poravnave nasploh.¹⁴⁰ Menim, da vloge sodišča ne bi smeli razumeti kot zgolj formalnega potrjevalca poenostavljene prisilne poravnave.

¹³⁵ VSL sklep Cst 155/2016, 15. 3. 2016.

¹³⁶ Sodna praksa pa je zavzela stališče, da se enake posledice pripišejo tudi, ko je postopek poenostavljene prisilne poravnave umaknjen po volji dolžnika, saj takšno postopanje pripelje do istih posledic (VSL sklep Cst 497/2014, Cst 498/2014, Cst 503/2014, 6. 11. 2014).

¹³⁷ VSL sklep Cst 82/2016, 10. 2. 2016.

¹³⁸ M. Guštin, (Poenostavljena) prisilna poravnava, v: Svet kapitala (2016).

¹³⁹ VSL sklep Cst 285/2016, 5. 5. 2016, VSL sklep Cst 331/2017, 7. 6. 2017.

¹⁴⁰ M. Guštin, (Poenostavljena) prisilna poravnava, v: Svet kapitala (2016).

Je pa višje sodišče v drugi zadevi odločilo, da mora biti upnikom dana možnost vsebinske kontrole predlagane poenostavljene prisilne poravnave ravno zaradi tega, ker je kontrolna funkcija sodišča (praviloma) omejena zgolj na formalni preizkus zahteve za potrditev poenostavljene prisilne poravnave. Stališče, da lahko upnik s pritožbo zoper sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave izpodbija odločitev sodišča samo zaradi razloga zmotne presoje predpostavk za potrditev poenostavljene prisilne poravnave iz 221. g člena ZFPPIPP, morebitne druge razloge proti potrditvi pa lahko uveljavlja le s tožbo za izpodbijanje potrjene poenostavljene prisilne poravnave po 219. do 221. členu ZFPPIPP,¹⁴¹ je v sodni praksi že preseženo. Na morebitne zlorabe postopka poenostavljene prisilne poravnave s strani dolžnika lahko upniki opozarjajo in jih zatrjujejo že v samem postopku, sodišče pa je njihove z argumenti podprte trditve dolžno preizkusiti.¹⁴²

3.6. Pravni učinki potrjene poenostavljene prisilne poravnave

Pravnomočen sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave ima za posledico spremembo vsebine pravnih razmerij med dolžnikom in njegovimi upniki (zmanjšanje in/ali odlog izpolnitve obveznosti).¹⁴³ Kar se tiče poplačila, ima potrjena poenostavljena prisilna poravnava učinek za vse navadne terjatve, ki so nastale do začetka postopka poenostavljene prisilne poravnave in so navedene v posodobljenem seznamu terjatev (četrti odstavek 221. b člena v zvezi s prvim odstavkom 212. člena ZFPPIPP). Če torej dolžnik katerega od navadnih upnikov ni navedel v posodobljenem seznamu terjatev, nanj prisilna poravnava ne učinkuje, kar pomeni, da lahko tak upnik po zaključenem postopku od dolžnika zahteva plačilo celotne terjatve.¹⁴⁴

Ker je dolžnik tisti, ki ve, ali je določeno terjatev upnika vnesel v posodobljeni seznam terjatev, se je v sodni praksi izoblikovalo stališče, da dolžnik nosi trditveno in dokazno breme glede dejstva, da je terjatev zajeta v posodobljenem seznamu.¹⁴⁵ To pomeni, da mora v pravnem postopku to dejstvo zatrjevati in dokazati dolžnik, pri čemer morajo biti uveljavljena dejstva določno in konkretno opredeljena oz. specificirana. Zgolj s smiselnim in pavšalnim zatrjevanjem, da je terjatev zajeta v seznamu, ne da bi bila skupna vsota terjatev upnika iz seznama konkretno razdelana po posameznih zneskih, ki bi omogočali preizkus podanih trditev, dolžnik ne more uspeti.¹⁴⁶

¹⁴¹ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 563.

¹⁴² VSL sklep Cst 331/2017, 7. 6. 2017.

¹⁴³ VSL sodba II Cpg 1085/2014, 28. 10. 2014.

¹⁴⁴

http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Placevanje_in_izvršba/Področja/Insolvenčni_postopki_in_drugi_nacini_prenehanja_pravne_osebe/Opis/Podrobnejši_opis_2_izdaja_Insolvenčni_postopki_in_drugi_nacini_prenehanja_pravne_osebe.pdf (24. 3. 2018).

¹⁴⁵ VSL sodba I Cpg 1096/2016, 6. 7. 2017.

¹⁴⁶ VSL sklep I Ip 395/2017, 3. 5. 2017.

Potrjena poenostavljena prisilna poravnava ne učinkuje za zavarovane terjatve (1. točka prvega odstavka 213. člena ZFPPIPP) in tudi ne more učinkovati kljub temu, da bi dolžnik zavarovane terjatve vključil v posodobljeni seznam terjatev. Tako stališče je zavzela tudi sodna praksa, Višje sodišče v Celju je navedlo, da »*poenostavljena prisilna poravnava učinkuje samo za terjatve, navedene v posodobljenem seznamu terjatev, vendar samo za navadne in podrejene terjatve. [...] Če je dolžnik v posodobljenem seznamu terjatev priznal upnika kot ločitvenega upnika, zanj ne učinkuje pravnomočno potrjena poenostavljena prisilna poravnava.*«¹⁴⁷ Ločitveni upnik¹⁴⁸ bo lahko zato v izvršbi zahteval poplačilo celotne svoje terjatve in predlagal unovčenje premoženja, na katerem ima ločitveno pravico, za poplačilo te terjatve, četudi je bil predlog poenostavljene prisilne poravnave potrjen s strani preostalih upnikov.¹⁴⁹

Od uveljavitve novele G so poleg zavarovanih in prednostnih terjatev ter izločitvenih pravic iz učinkovanja potrjene poenostavljene prisilne poravnave izvzete tudi terjatve za plačilo davkov (peti odstavek 221.b člena ZFPPIPP). V postopku poenostavljene prisilne poravnave se tako zahteva plačilo davčnih terjatev v celoti. Po besedah predstavnice Ministrstva za finance je cilj take ureditve »*primarno onemogočiti zlorabe instituta poenostavljene prisilne poravnave, kar pa ne pomeni, da se davčne terjatve države postavljajo v privilegirani položaj v primerjavi s terjatvami drugih upnikov*«.¹⁵⁰ V Finančni upravi RS (v nadaljevanju FURS) so namreč zaznali, da »*nekateri dolžniki načrtno slabijo terjatve do svojih [upnikov], izvajajo odpise in povečujejo stroške z namenom, da prikažejo insolventnost, nato pa začnejo postopek poenostavljene prisilne poravnave in dosežejo odpis dolgov*« (večinoma predvsem visokih davčnih obveznosti).¹⁵¹ Zaradi izkazanih okoliščin, da se ta postopek zlorablja za namene neupravičenega odpisa dolgov iz naslova neplačanih prispevkov in davkov,¹⁵² je bilo to pravilo oblikovano v izogib takim zlorabam v postopkih poenostavljene prisilne poravnave. Dolžnik lahko njihovo prestrukturiranje doseže z odlogom ali obročnim odplačevanjem pod pogoji iz posebnega postopka, ki ga ureja Zakon o davčnem postopku¹⁵³ (ZDavP-2).¹⁵⁴

¹⁴⁷ VSC sklep II Ip 514/2014, 11. 12. 2014.

¹⁴⁸ Upnik, ki v postopku zaradi insolventnosti uveljavlja terjatve, zavarovano z ločitveno pravico (drugi odstavek 19. člena ZFPPIPP).

¹⁴⁹ A. Markovič, nav. delo (2015), str. 36.

¹⁵⁰ Poročilo Odbora za pravosodje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-G) z dne 15. 3. 2016, str. 3.

¹⁵¹ Poročevalec DZ z dne 5. 2. 2016, str. 11.

¹⁵² Poročilo Odbora za pravosodje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-G) z dne 15. 3. 2016, str. 3.

¹⁵³ Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16 in 69/17.

¹⁵⁴ Poročevalec DZ z dne 5. 2. 2016, str. 35.

3.6.1. *Učinek pravnomočnosti sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave za terjatve, na katere vpliva*

V zvezi z učinkom pravnomočnosti sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave je pomembno, da se na tej točki vrnemo korak nazaj, k glasovanju za sprejem le-te. Po prvotni ureditvi v noveli E je edini način glasovanja predstavljala pogodba o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave med dolžnikom in upnikom, sklenjena v obliki notarskega zapisa. Slednji mora vsebovati tudi izjavo dolžnika, da soglaša, da je notarski zapis izvršilni naslov za izterjavo njegove obveznosti do upnika pod pogoji iz poravnave (t.i. klavzula o izvršljivosti). Zaradi opisane ureditve je logično, da je zakonodajalec namerno izključil, da bi izrek sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave vseboval seznam terjatev, ugotovljenih v postopku poravnave, ter kondemnatorni del, ki dolžniku nalaga, da mora upnikom plačati terjatve v skladu s pogoji potrjene prisilne poravnave (3. in 4. točka prvega odstavka 210. člena ZFPPIPP), in je nujen, da lahko sklep učinkuje kot izvršilni naslov.¹⁵⁵

Z novelo ZFPPIPP-F pa je bil način glasovanja poenostavljen tako, da je bila upnikom dana možnost glasovanja za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave tudi zgolj s pisno izjavo o soglasju. Ta novost pa je privedla do položaja, ko upniki, ki so glasovali za poenostavljeno prisilno poravnavo le preko pisne izjave,¹⁵⁶ niso pridobili izvršilnega naslova, s katerim bi lahko dosegli prisilno izvršbo svoje terjatve v primeru neplačila s strani dolžnika, kar pa najverjetneje ni bil cilj zakonodajalca ob sprejemu navedene novele (oz. je to posledico takrat spregledal).

Po potrditvi poenostavljene prisilne poravnave tako nastanejo različni položaji za upnike.

Na eni strani so upniki, ki so glasovali za poenostavljeno prisilno poravnavo in izvršilni naslov pridobili z neposredno izvršljivim notarskim zapisom pogodbe o soglasju. Za te upnike kondemnatorni del v sklepu o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave nima koristi oz. dodane vrednosti,¹⁵⁷ saj že razpolagajo z izvršilnim naslovom – notarskim zapisom pogodbe o soglasju. Če bi ZFPPIPP dopuščal izvršljivost tega sklepa, pa bi tako nastala tudi nedopustna situacija, ko bi lahko določen upnik razpolagal z dvema izvršilnima naslovoma, najprej s pogodbo o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave, potem pa še s sklepom o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave.¹⁵⁸

Na drugi strani pa so upniki, ki niso soglašali s poenostavljeno prisilno poravnavo, ter upniki, ki so glasovali zgolj s pisno izjavo o soglasju. Oboji nimajo izvršilnega naslova za prisilno izterjavo svojih terjatev, za njih ima potrjena poenostavljena prisilna poravnava le materialnopravni učinek glede na pogoje izglasovane poenostavljene prisilne poravnave.¹⁵⁹ Upniku, ki ne razpolaga z izvršilnim

¹⁵⁵ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 128.

¹⁵⁶ To je najverjetneje večina, saj gre za cenejši način, brez obiska notarja.

¹⁵⁷ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 130.

¹⁵⁸ VSL sodba I Cp 624/2017, 30. 8. 2017.

¹⁵⁹ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 131.

naslovom, mora biti v primeru, da dolžnik ne plača svoje obveznosti, omogočeno, da svojo terjatev uveljavi s tožbo v pravdi (v skladu z 217. členom ZFPPIPP), saj bo šele na ta način pridobil izvršilni naslov za prisilno poplačilo le-te.¹⁶⁰ Dejstvo, da bodo ti upniki namesto izvršilnega postopka morali sprožiti pravdni postopek, nekoliko poslabša njihov položaj.¹⁶¹ Sodišče mora v skladu s pravico do sodnega varstva poskrbeti, da bo tožnik (upnik) pridobil izvršilni naslov, s katerim bo v izvršilnem postopku dosegel poplačilo svoje terjatve, hkrati pa mora preprečiti, da bi za isto terjatev razpolagal z dvema (ali več) izvršilnimi naslovi. Zaradi tega mora ugotoviti, ali upnik za svojo terjatev že razpolaga z izvršilnim naslovom in je zato treba njegov tožbeni zahtevek zavrniti ali ne in mu mora ugoditi, sicer ne bo prišel do poplačila terjatve.¹⁶²

Kar bode v oči glede vprašanja iz naslovne točke, tj. ali sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave predstavlja izvršilni naslov (ima učinek pravnomočnosti), pa je različnost oz. neenotnost sodne prakse tako prvostopenjskih sodišč kot tudi višjih sodišč. Upam, da bo na to vprašanje kmalu odgovorilo vrhovno sodišče in oblikovalo jasno ter enotno sodno prakso, saj trenutno stanje ogroža pravno varnost tako upnikov kot dolžnikov.¹⁶³ V naslednjih točkah bom povzela bistvene argumente obeh stališč sodne prakse.

3.6.1.1 Primeri, ko se je sodišče opredelilo, da sklep ni izvršilni naslov

Iz vsebine tretjega odstavka 215. člena ZFPPIPP, ki se smiselno uporablja tudi v postopku poenostavljene prisilne poravnave, izhaja, da je pravnomočni sklep o potrditvi prisilne poravnave izvršilni naslov za prisilno izterjavo terjatev, ugotovljenih v postopku prisilne poravnave.¹⁶⁴ Za razliko od redne prisilne poravnave pa se v sklepu o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave terjatve upnikov, ki so zajete v posodobljenem seznamu terjatev, ne ugotavljajo¹⁶⁵ (ni sodnega preverjanja terjatev), zato sklep ne more predstavljati izvršilnega naslova za izterjavo teh terjatev. Čeprav je terjatev upnika zajeta v posodobljenem seznamu terjatev, to ne pomeni, da tožnik (upnik) po pravnomočno zaključenem postopku poenostavljene prisilne poravnave razpolaga z izvršilnim naslovom.

Za postopek poenostavljene prisilne poravnave se namreč smiselno uporabljata le 1. in 2. točka prvega odstavka 210. člena ZFPPIPP. Sodišče s sklepom le odloči, da se takšna poravnava potrdi, in ugotovi vsebino potrjene poravnave z navedbo deleža plačila terjatev, rokov za njihovo plačilo ter obrestne

¹⁶⁰ Nasprotno bi predstavljalo kršitev pravice do sodnega varstva iz 23. člena Ustave.

¹⁶¹ <http://www.gorjup.net/?p=681> (24. 3. 2018).

¹⁶² VSL sodba I Cp 624/2017, 30. 8. 2017.

¹⁶³ Kar pa glede na siceršnje omejitve dostopa do vrhovnega sodišča pomeni, da bi sodna praksa znala še čakati na tak odgovor vrhovnega sodišča.

¹⁶⁴ VSM sklep I Cpg 167/2015, 4. 6. 2015.

¹⁶⁵ VSM sklep I CPg 167/2015, 4. 6. 2015.

mere.¹⁶⁶ Zaradi neuporabe določb 3. in 4. točke prvega odstavka 210. člena¹⁶⁷ pa sklep nima potrebnih lastnosti, ki bi mu dajale kvaliteto izvršilnega naslova. Vendar pa je ravno zaradi smiselne uporabe določbe tretjega odstavka 215. člena tudi v poenostavljeni prisilni poravnavi treba za vsak konkretni sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave ugotavljati, kakšno pravno naravo ima oz. ali ima lastnosti za izvršljivost. Brez odločitve sodišča, da mora dolžnik upnikom plačati terjatve iz posodobljenega seznama skladno z izglasovano poenostavljeno prisilno poravnavo, takšen sklep ne more predstavljati podlage za prisilno izvršitev takih terjatev.¹⁶⁸

Sodišče se ni strinjalo s pritožbenim argumentom, da že sam zakon določa, da se sklep o poenostavljeni prisilni poravnavi lahko nanaša zgolj na terjatve, določene v posodobljenem seznamu terjatev, in da zato ni potrebno, da se sklep nanj izrecno sklicuje. Navaja, da *»zakonska določba (abstraktni akt) [...], ki določa, da poenostavljena prisilna poravnava učinkuje zgolj na terjatve, določene v posodobljenem seznamu terjatev, ne more sanirati pomanjkljivosti konkretnega akta - sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave«*, ki bi se moral izrecno sklicevati na posodobljeni seznam terjatev. Če bi se dopustilo, da se vsebina konkretnega sklepa vzpostavi oz. razume šele ob hkratni razlagi določbe ZFPPIPP, bi bila ogrožena pravna varnost.¹⁶⁹ Kot pišeta Cepec in Vrtačnik, ki sta analizirala izreke sklepov o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave, pa je najbolj problematično dejstvo, da iz večine slednjih ni razvidno, na katere terjatve oz. upnike se sklep nanaša, prav tako terjatve v samem sklepu niso specifično določene, niti se sklep nanje oz. na posodobljen seznam terjatev ne sklicuje.¹⁷⁰ To pa ne more zadostiti pogojem iz 21. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju¹⁷¹ (v nadaljevanju ZIZ), ki določa, da je izvršilni naslov primeren za izvršbo, če so v njem navedeni upnik in dolžnik ter predmet, vrsta, obseg in čas izpolnitve obveznosti.

Posledica pravnomočnosti sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave je skladno s prvim odstavkom 214. člena ZFPPIPP le prenehanje upnikove pravice v sodnem postopku uveljavljati navadno terjatev v višjem deležu ali z višjimi obrestmi in pred potekom rokov za plačilo, kot je določeno v vsebini potrjene poenostavljene prisilne poravnave.¹⁷²

Izvršilni naslov, pridobljen v pravnomočno končanem postopku poenostavljene prisilne poravnave, pa lahko predstavlja zgolj pogodba o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave, sestavljena v obliki notarskega zapisa (s t.i. klavzulo o izvršljivosti), ter izjemoma tudi pravnomočen sklep, če bi

¹⁶⁶ VSL sklep Cst 20/2017, 24. 1. 2017, VSL sklep Cst 787/2015, 12. 1. 2016, VSM sklep I Cpg 167/2015, 4. 6. 2015.

¹⁶⁷ Sodišče ne odloči, katere terjatve so ugotovljene v postopku poenostavljene prisilne poravnave in zato tudi ne naloži dolžniku, da mora upnikom plačati ugotovljene terjatve.

¹⁶⁸ VSL sodba I Cp 624/2017, 30. 8. 2017.

¹⁶⁹ VSL sodba I Cp 624/2017, 30. 8. 2017.

¹⁷⁰ J. Cepec, L. Vrtačnik, nav. delo (2018), str. 21-25.

¹⁷¹ ZIZ, Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15 in 76/15 – odl. US.

¹⁷² VSL sklep II Cpg 636/2016, 2. 8. 2016.

vseboval take lastnosti, da bi lahko bil izvršljiv,¹⁷³ torej da bi navedel oz. se izrecno skliceval na posodobljeni seznam terjatev ter s kondemnatornim delom dolžniku naložil plačilo teh terjatev. S slednjim pa je sodišče na nek način pustilo odprta vrata oz. možnost, da bi sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave lahko predstavljal izvršilni naslov.

3.6.1.2 Primeri, ko se je sodišče opredelilo, da sklep je izvršilni naslov

Nasprotno stališče pa je Višje sodišče v Ljubljani zavzelo v zadevi I Cpg 99/2017. V zvezi z vsebino sklepa o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave je nekoliko posebno in sprejema drugačno rešitev, kajti sodišče prve stopnje v izreku sklepa ni le potrdilo poravnave in ugotovilo njene vsebine, ampak je odločilo tudi, da je dolžnik terjatve po pogojih iz potrjene poenostavljene prisilne poravnave dolžan plačati upnikom, ki so zajeti v posodobljenem seznamu terjatev. Glede na to, da je sodišče v smislu 3. in 4. točke prvega odstavka 210. člena odločilo tudi, katere terjatve so ugotovljene (tiste, ki so na posodobljenem seznamu), in dolžniku naložilo plačilo teh terjatev v skladu s pogoji potrjene poravnave, upnik za svojo terjatev tako že ima izvršilni naslov.¹⁷⁴

Enako tudi v zadevi Cst 496/2016, kjer je sodišče odločilo, da je izrek, s katerim je sodišče dolžniku naložilo, da terjatve na katere učinkuje poenostavljena prisilna poravnava, plača upnikom v rokih in deležih skladno z vsebino potrjene poravnave, pravilen in potreben, saj brez take odločitve (kondemnatornega dela) pravnomočni sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave ne more biti izvršilni naslov. Vsak upnik, kateremu insolventni dolžnik ob zapadlosti ne bi plačal s poenostavljeno prisilno poravnavo izglasovanega zneska, bi moral vložiti tožbo, kar pa bi bilo v nasprotju z namenom zakona. Drži, da se za poenostavljeno prisilno poravnavo uporabljata le 1. in 2. točka prvega odstavka 210. člena ZFPPIPP, vendar je po prepričanju sodišča temu tako zgolj zato, ker v tem postopku upniki ne prijavljajo svojih terjatev, pač pa terjatve, na katere učinkuje poenostavljena prisilna poravnava, navede dolžnik na posodobljeni seznam navadnih terjatev.¹⁷⁵

Sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave, v izrek katerega je sodišče vneslo tudi vsebino iz 3. in 4. točke prvega odstavka 210. člena ZFPPIPP, je po mnenju vrhovnega sodnika Seljaka napačen oz. izdan v nasprotju z zakonom.¹⁷⁶ Kljub formalni pomanjkljivosti oz. nezakonnosti takega sklepa in če takšen sklep ni izpodbit s pritožbo in postane pravnomočen, tak sklep vseeno pridobi lastnosti izvršilnega naslova, če vsebuje vse zahtevane navedbe iz prvega odstavka 21. člena ZIZ, torej, da so terjatve, na katere se nanaša sklep sodišča določene oz. vsaj določljive.¹⁷⁷

¹⁷³ VSL sodba I Cp 624/2017, 30. 8. 2017.

¹⁷⁴ VSM sklep I Cpg 99/2017, 28. 3. 2017.

¹⁷⁵ VSL Cst 496/2016, 2. 8. 2016.

¹⁷⁶ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 132-133.

¹⁷⁷ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 132-133. J. Cepec, L. Vrtačnik, nav. delo (2018), str. 21-25.

Utemeljitev sodišča, da »je pravnomočni sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave izvršilni naslov za [prisilno] izterjavo terjatev, navedenih na posodobljenem seznamu terjatev, [saj smiselna uporaba določbe tretjega odstavka 215. člena ZFPPIPP pri poenostavljeni prisilni poravnavi pomeni, da le-ta učinkuje za terjatve v posodobljenem seznamu, ki ga v postopku predloži dolžnik.] O teh terjativah je tako že pravnomočno odločeno in [upnik] že ima izvršilni naslov, na podlagi katerega lahko zahteva njihovo plačilo. Gre za že razsojeno stvar (*res iudicata*)«¹⁷⁸ ni najbolj prepričljiva ravno zaradi tega, ker se v postopku poenostavljene prisilne poravnave terjatve ne ugotavljajo, ZFPPIPP pa ne določa, da bi se terjatve iz posodobljenega seznama štete kot ugotovljene ter bile vključene v sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave kot kondemnatorni del.¹⁷⁹

V sodni praksi pa je bilo zavzeto tudi stališče v zvezi s pripoznavo terjatve, upoštevajoč ravnanje dolžnika, ki je terjatve, na katere naj bi poenostavljena prisilna poravnava imela učinek, sam uvrstil na posodobljeni seznam, hkrati pa je v obliki notarskega zapisa priložil izjavo, da le-ta resnično in pošteno prikazuje stanje navadnih terjatev upnikov. Dolžnik je terjatev upnika s tem, ko jo je zajel v posodobljenem seznamu terjatev, priznal, takšno ravnanje dolžnika pa je vsebinsko enako kot pripoznava zahtevka.¹⁸⁰ Priznanje terjatve v postopku prisilne poravnave je mogoče primerjati z pripoznavo terjatve v pravnem postopku (prvi odstavek 316. člena Zakona o pravnem postopku¹⁸¹). Ravnanje dolžnika, ki v postopku poenostavljene prisilne poravnave prizna terjatev, ima enake učinke kot pripoznava tožbenega zahtevka v pravnem postopku. Kolikor je bila terjatev priznana v postopku prisilne poravnave, je sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave že izvršilni naslov.¹⁸²

Vrhovni sodnik Seljak je mnenja, da takemu stališču glede pripoznave ni mogoče pritrčiti. Obstaja bistvena razlika med procesnim položajem pripoznave zahtevka v pravdi s položajem strank v postopku poenostavljene prisilne poravnave. Četudi bi ravnanje dolžnika z uvrstitvijo terjatev v posodobljeni seznam lahko razumeli kot procesno izjavo, da priznava utemeljenost teh terjatev upnikov, sama izjava ne ustvarja procesnih učinkov pravnomočnosti odločitve o teh terjativah, pač pa s svojo obličnostjo notarskega zapisa zgolj povečuje verodostojnost izjave dolžnika o priznavanju obstoja terjatev. Učinek pravnomočnosti bi lahko ustvarila le sodna odločba, s katero bi bile terjatve ugotovljene in bi bilo dolžniku naloženo plačilo pod pogoji poenostavljene prisilne poravnave, česar pa sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave ne vsebuje.¹⁸³

¹⁷⁸ VSL sklep II Cpg 1050/2015, 9. 11. 2015.

¹⁷⁹ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 132.

¹⁸⁰ Pri tem gre za procesno dispozicijo z zahtevkom, po kateri je o terjatvi brez vsebinskega obravnavanja odločeno z učinkom pravnomočnosti. VSL sklep I Cpg 211/2016, 15. 3. 2016.

¹⁸¹ Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17.

¹⁸² VSL sklep I Cpg 1276/2015, 30. 9. 2015, VSM sklep I Cpg 99/2017, 28. 3. 2017.

¹⁸³ F. Seljak, nav. delo (2017), str. 133-134.

Glede na navedeno so argumenti, da sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave ni izvršilni naslov, močnejši. Samo upniki, ki so z dolžnikom sklenili pogodbo o soglasju za sprejetje poenostavljene prisilne poravnave, imajo izvršilni naslov za prisilno izterjavo. Res pa je manj ugodna situacija, da mora upnik terjatve, na katero učinkuje poenostavljena prisilna poravnava, in ki nima drugega izvršilnega naslova, v primeru neizpolnitve obveznosti dolžnika vložiti tožbo v pravnem postopku na podlagi 217. člena ZFPPIPP. Zaradi slednjega položaja se strinjam z mnenjem vrhovnega sodnika, da bi bila koristna ureditev, ki bi določala smiselno uporabo celotnega prvega odstavka 210. člena ZFPPIPP. Tako bi izrek sklepa vseboval posodobljeni seznam terjatev, na katere učinkuje poenostavljena prisilna poravnava, ali pa se vsaj skliceval nanj kot na sestavni del sklepa, ter kondemnatorni del, ki dolžniku nalaga obveznost plačila posameznim upnikom skladno z vsebino poenostavljene prisilne poravnave.¹⁸⁴ Tak izvršilni naslov bi tako lahko izkoristili upniki, ki s potrditvijo poenostavljene prisilne poravnave niso soglašali oz. so svoje soglasje podali prek pisne izjave.

3.7. Procesna legitimacija za vložitev pritožbe

Vsaka stranka postopka zaradi insolventnosti ima pravico vložiti pritožbo zoper sklep, razen v primeru, da bi zakon za posamezen sklep določal, da lahko pritožbo vložijo samo nekatere stranke (126. člen ZFPPIPP). Tudi v postopku poenostavljene prisilne poravnave se uporablja 56. člen ZFPPIPP, ki je umeščen v oddelek 3.3 (Stranke postopka). Po tej določbi je v glavnem postopku zaradi insolventnosti procesna dejanja upravičen opravljati vsak upnik, ki v tem postopku uveljavlja terjatev do insolventnega dolžnika. Pri uporabi tega pravila v postopku poenostavljene prisilne poravnave je potrebno upoštevati, da so prijave terjatev upnikov nadomeščene s seznamom terjatev,¹⁸⁵ poenostavljena prisilna poravnava pa učinkuje samo za terjatve, navedene v posodobljenem seznamu. Na ta način je omejen krog oseb, na čigar pravni položaj vpliva poenostavljena prisilna poravnava, zato je kot stranke postopka poenostavljene prisilne poravnave potrebno upoštevati zgolj tiste upnike, katerih terjatve je dolžnik vključil v posodobljeni seznam terjatev. Na pravni položaj drugih upnikov, katerih terjatve niso vključene v posodobljeni seznam, pa predlagana poenostavljena prisilna poravnava ne bo vplivala, zato le-ti nimajo izkazanega pravnega interesa za nasprotovanje predlagani prisilni poravnavi. A vendar je do izdelave posodobljenega seznama terjatev treba interes za vložitev pritožbe zoper sklep o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave priznati tistim upnikom, za katere je dolžnik že predvidel, da bodo njihove terjatve vključene v postopek finančnega prestrukturiranja, in jih je tudi vključil v seznam navadnih terjatev, ki je del poročila o dolžnikovem finančnem položaju in poslovanju (torej ob vložitvi predloga).¹⁸⁶

¹⁸⁴ Prav tam, str. 129.

¹⁸⁵ VSL sklep Cst 820/2016, 10.1. 2017.

¹⁸⁶ VSL sklep Cst 327/2016, 18. 5. 2016.

V postopku poenostavljene prisilne poravnave ima tako položaj stranke vsak upnik, katerega navadna terjatev do dolžnika je navedena na seznamu navadnih terjatev, vsebovanem v poročilu o dolžnikovem finančnem položaju in poslovanju, oz. v posodobljenem seznamu (navadnih) terjatev, za katere učinkuje poenostavljena prisilna poravnava. Vsak od teh upnikov je torej procesno legitimiran za pritožbo.¹⁸⁷

Glede na navedeno upnika kot pritožnika, čigar terjatev dolžnik ni uvrstil v seznam navadnih terjatev (in niti v posodobljen seznam terjatev), ni mogoče obravnavati kot stranke v tem postopku zaradi insolventnosti, zato ni upravičen vložiti pritožbe zoper sklep o začetku oz. sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave. Iz tega pa izhaja tudi, da poenostavljena prisilna poravnava, četudi bo izglasovana, ne bo vplivala na položaj tega upnika, zato nima pritožbenega upravičenja (interesa) za izpodbijanje sklepa o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave.¹⁸⁸

Upniki zavarovanih terjatev (ločitveni upniki) pa tako ali tako niso navedeni v tem seznamu, saj ta vsebuje le navadne (nezavarovane) terjatve, zato tudi ti nimajo položaja stranke v postopku, saj potrjena poenostavljena prisilna poravnava na zavarovane terjatve niti ne bi učinkovala.¹⁸⁹ Ločitvenemu upniku, katerega terjatev bi se kljub temu vseeno (slučajno) znašla v posodobljenem seznamu terjatev, ni potrebno opravljati nobenih dejanj v postopku poenostavljene prisilne poravnave, saj morebitna potrditev le-te v nobenem primeru ne bo imela učinka na njegovo zavarovano terjatev.¹⁹⁰

Upnik pritožnik, ki je sicer tudi predlagatelj stečajnega postopka (pred uvedbo postopka prisilne poravnave je vložil predlog za začetek stečajnega postopka, o katerem sodišče do uvedbe postopka prisilne poravnave še ni odločilo), ima v postopku redne prisilne poravnave položaj stranke skladno z določbo drugega odstavka 152. člena ZFPPIPP, ki pa se glede na določbo 221.b člena ZFPPIPP v postopku poenostavljene prisilne poravnave ne uporablja.¹⁹¹ Po sodni praksi tak upnik ne more utemeljiti položaja stranke postopka poenostavljene prisilne poravnave na podlagi te določbe,¹⁹² če njegova terjatev do dolžnika ni navedena na seznamu navadnih terjatev.

Ravno pri procesnem položaju upnikov se ponovno pokaže pomembnost, kako dolžnik pripravi seznam terjatev ter katere terjatve nanj uvrsti. S tem tako upniku onemogoči uveljavljati pravna sredstva zoper sklepe, izdane v postopku poenostavljene prisilne poravnave (ne samo, da mu onemogoči glasovanje o poenostavljeni prisilni poravnavi).

¹⁸⁷ VSL sklep Cst 305/2015, 26. 5. 2015, VSL sklep Cst 183/2015, 31. 3. 2015.

¹⁸⁸ VSL sklep Cst 248/2016, 13. 4. 2016.

¹⁸⁹ VSL sklep Cst 305/2015, 26. 5. 2015, VSL sklep Cst 183/2015, 31. 3. 2015.

¹⁹⁰ A. Markovič, nav. delo (2015), str. 36.

¹⁹¹ Smiselna uporaba bo predstavljena v 5. poglavju magistrske naloge.

¹⁹² VSL sklep Cst 820/2016, 10. 1. 2017, VSL sklep Cst 305/2015, 26. 5. 2015, VSL sklep Cst 183/2015, 31. 3. 2015.

3.7.1. Pritožba

Pri poenostavljeni prisilni poravnavi gre za poenostavljen postopek, v katerem upniki nimajo vseh pravnih sredstev, kot jih imajo v postopku redne prisilne poravnave.¹⁹³ V postopku poenostavljene prisilne poravnave upnik nima pravne možnosti z ugovorom izpodbijati vodenje postopka poenostavljene prisilne poravnave, če z zadostno verjetnostjo izkaže, da izvedba načrta finančnega prestrukturiranja ne bo odpravila dolžnikove insolventnosti¹⁹⁴ ali če lahko insolventni dolžnik izpolni svoje obveznosti v krajših rokih, kot jih ponuja s predlogom poenostavljene prisilne poravnave.¹⁹⁵ To pomeni, da upnik s pritožbo ne more izpodbijati sklepa o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave z navajanjem razlogov,¹⁹⁶ ki so po svoji vsebini razlogi za ugovor proti vodenju postopka poenostavljene prisilne poravnave (172. člena ZFPPIPP).¹⁹⁷

Kot je bilo pojasnjeno v delu o sodnem preizkusu predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave (ter tudi sodnem preizkusu zahteve za potrditev poenostavljene prisilne poravnave), je vsebinska presoja s strani sodišča omejena. Upnik lahko s pritožbo proti sklepu o začetku ali sklepu o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave uveljavlja razloge v smislu, da je sodišče zmotno presodilo predpostavke za začetek ali potrditev poenostavljene prisilne poravnave. Glede zatrevanja morebitne zlorabe postopka poenostavljene prisilne poravnave (da naj bi bil namen dolžnika zavlačevanje s postopkom ter izogibanje plačilu obveznosti do upnika) pa se zahtevajo konkretizirane, z dokazi podprte in utemeljene trditve, sodišče namreč ne bo sledilo zgolj nekim pavšalnim očitkom. Za upnike je v praksi to zelo težko dokazati, lahko rečemo, da gre kar za hudičevo dokazovanje (*probatio diabolica*).

Ker torej upnikom ni dovoljeno vložiti ugovora proti vodenju postopka poenostavljene prisilne poravnave, je ena izmed njihovih možnosti, da proti dolžniku neposredno vložijo predlog za začetek stečajnega postopka.¹⁹⁸

Izključitev ugovornega postopka iz 172. člena ZFPPIPP pa ne sme onemogočiti varstva pravnega položaja upnikov, na katere ima takšna poravnava učinek, zato je potrebno zagotoviti učinkovito pravno varstvo upnikom, ki nasprotujejo postopku poenostavljene prisilne poravnave z zatrevanjem in utemeljevanjem, da naj bi dolžnik zlorabljal pravice s tem postopkom. Tovrstne ugovore lahko upniki uveljavljajo tako v predhodnem kot tudi v glavnem postopku zaradi insolventnosti. Upniki imajo tako

¹⁹³ VSL sklep Cst 226/2015, 21. 4. 2015.

¹⁹⁴ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 556-557.

¹⁹⁵ VSL sklep Cst 285/2016, 5. 5. 2016.

¹⁹⁶ Npr., da izjava dolžnika v notarskem zapisu, da poročilo resnično in pošteno prikazuje njegov finančni položaj, ne drži, ali pa da poročilo o finančnem položaju in poslovanju družbe ter načrt finančnega prestrukturiranja ne odražata dejanskega stanja, zato ni možnosti za predlagano poplačilo, ali da ni nikakršnih možnosti, da bo prisilna poravnava uspela itd.

¹⁹⁷ VSL sklep Cst 128/2015, 3. 3. 2015, VSL sklep Cst 392/2013, 15. 10. 2013.

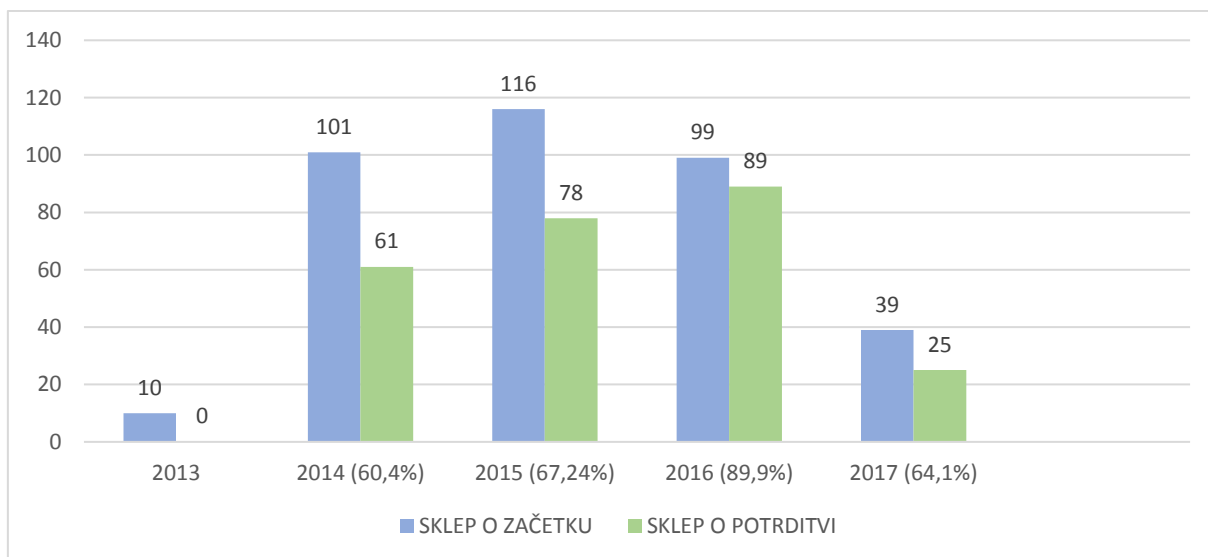
¹⁹⁸ VSL sklep III Cpg 854/2016, 17. 7. 2016.

možnost tudi v pritožbi zoper sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave uveljavljati trditve o zlorabi pravic s strani dolžnika.¹⁹⁹

¹⁹⁹ VSL sklep Cst 578/2017, 8. 11. 2017.

4. Analiza uspešnosti in vsebine poenostavljenih prisilnih poravnav

Od leta 2014²⁰⁰ je bilo začelih okoli 100 postopkov poenostavljene prisilne poravnave letno, leto 2017 pa izstopa, saj je bilo primerov začelih postopkov poenostavljene prisilne poravnave za več kot dve tretjini manj. Razlog za manjše število vidim v tem, da je novela G izločila majhne družbe iz polja uporabe instituta poenostavljene prisilne poravnave, kar je verjetno povzročilo padec začelih poenostavljenih prisilnih poravnav. Manjše število začelih postopkov pa je mogoče pripisati tudi neučinkovanju potrjene poenostavljene prisilne poravnave na terjatve za plačilo davkov, prav tako uveljavljeno z isto novelo, ker so insolventni dolžniki (pre)pogosto dosegli odpis dolgov iz naslova neplačanih davkov do države.²⁰¹ Večina davčnega dolga v postopkih poenostavljene prisilne poravnave je predstavljal davek, odmerjen v inšpekcijskih postopkih. Povprečen odpis davčnih obveznosti pa je bil po podatkih FURS skoraj 78 odstotkov, dosegel pa je lahko tudi 90 odstotkov ali več.²⁰² To je državi sedaj očitno uspelo omejiti, postopek poenostavljene prisilne poravnave pa je s tega vidika postal za dolžnike manj zanimiv.

Grafikon 2: Število začelih in končanih postopkov poenostavljenih prisilnih poravnav²⁰³

Grafikon 2 prikazuje število začelih in potrjenih poenostavljenih prisilnih poravnave v številkah po posameznih letih in odstotku uspešnosti. Opozorjam, da sem pri analizi uspešnosti upoštevala število začelih poenostavljenih prisilnih poravnav in potrjenih v posameznem letu, kar pa seveda pomeni, da posamezni sklep o potrditvi ni bil nujno izdan za postopek, ki je bil začel v istem letu, kot je bil potrjen.

²⁰⁰ Leto 2013 se ne more obravnavati kot referenčno leto glede na to, da se je postopek poenostavljene prisilne poravnave začel uporabljati šele v drugi polovici leta.

²⁰¹ Glej Poglavje 3.6. Pravni učinki potrjene poenostavljene prisilne poravnave zgoraj.

²⁰² Poročilo Odbora za pravosodje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-G) z dne 15. 3. 2016, str. 3.

²⁰³ https://www.ajpes.si/Uradne_objave/eObjave_v_postopkih_zaradi_insolventnosti/Porocila (3. 5. 2018), <https://www.ajpes.si/eObjave/default.asp?s=51> (3. 5. 2018).

Celostna analiza števila vseh začelih in potrjenih postopkov za obdobje od prvih postopkov v septembru 2013 do konca leta 2017 nakazuje na približno 69-odstotno uspešnost.

Dodatno sem v magistrsko nalogo vključila analizo deležev poplačil upnikov in roke za njihovo poplačilo, ki so jih v svojih predlogih predlagali insolventni dolžniki ter so bili na koncu tudi izglasovani s strani upnikov. Iz 253 pregledanih sklepov o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave je bilo mogoče najti celoten razpon predlaganega deleža poplačil terjatev upnikov, od stoo odstotnega poplačila do izredno nizkega, kot je 0,50-odstotno poplačilo. Povprečje deleža poplačil znaša 40 odstotkov, vendar pa se najbolj pogosto pojavlja vrednost 50-odstotnega poplačila terjatev (modus).

V 94 odstotkih vseh pregledanih sklepov o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave obrestna mera, po kateri se obrestujejo terjatve, znaša 0,00 % oz. se terjatve v času do poteka roka za plačilo ne obrestujejo. V preostalem delu pa se predlagana obrestna mera giblje nekje od 0,50 % do 5 %.

Povprečje predlaganih rokov terjatev je 48 mesecev od pravnomočno potrjene poenostavljene prisilne poravnave, prav tako pa se ta rok tudi največkrat ponavlja. Najkrajši predlagan rok poplačila je le 8 dni od pravnomočnosti, najdaljši pa 10 let od pravnomočnosti potrjene poenostavljene prisilne poravnave. Način oz. režim poplačila je bil večinoma predlagan obročno, in sicer v letnih ali polletnih obrokih, ki so enaki ali pa različni. V 10 odstotkih sklepov je bil predlagan tudi moratorij oz. odlog poplačil od enega do treh let.

Nisem pa zaznala obstoja kakšne korelacije med višino deleža poplačila in rokom za poplačila, v smislu daljše, kot je obdobje poplačila, višji je sam delež poplačila upnikov, ali obratno.

5. Poenostavljena prisilna poravnava v razmerju do stečaja

V postopku poenostavljene prisilne poravnave (za razliko od redne prisilne poravnave) ne velja neizpodbojna domneva, da predlog za prisilno poravnavo vsebuje podredni zahtevek za začetek stečajnega postopka v primeru zavrnitve (ali zavrženja) predloga. Prav tako tudi neuspešen izid postopka poenostavljene prisilne poravnave, tj. njena nepotrditve s strani upnikov, ne privede do samodejnega začetka stečaja.²⁰⁴ Sodišče torej ne bo začelo stečajnega postopka, če predlog za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave ni popoln ali če predlagana poenostavljena prisilna poravnava ni izglasovana. Pri tem ni jasno, kakšen zakonodajni cilj je pri tem zasledoval zakonodajalec, saj taka ureditev ne sledi sistematični redni prisilni poravnave oz. vsaj ne ponuja nekega razloga za odstop od le-te. Poenostavljena prisilna poravnava ni sprejeta, družba pa ima še vedno težave – ker ne sledi avtomatičen stečaj, mora slednjega predlagati nekdo izmed upnikov, od katerih se torej zahteva večja aktivnost. Ker v tem vmesnem času dolžnik ni omejen pri opravljanju dejavnosti, ga nihče ne nadzoruje, lahko pride do neenakopravnega obravnavanja upnikov, celo izčrpavanja podjetja, je potrebno hitro ukrepanje upnikov. Stečaj nad dolžnikom se bo tako lahko začel le z vložitvijo predloga za začetek stečajnega postopka s strani katerega izmed upnikov (ali s strani dolžnika samega). Vendar glede na še vedno obstoječo insolventnost dolžnika, menim, da bi se moral v izogib še nadaljnjemu zavlačevanju in slabšanju položaja upnikov, stečajni postopek začeti samodejno. Taka rešitev bi bila bolj ekonomsko upravičena, zato bi bilo dobro to v prihodnjih novelah popraviti.

5.1. Primerjava namena obeh postopkov

Tako (poenostavljena) prisilna poravnava kot stečajni postopek sta vrsti postopka zaradi insolventnosti, z enako materialnopravno predpostavko oz. razlogom vodenja, tj. insolventnost dolžnika,²⁰⁵ nad katerim se vodi postopek. Razlikujeta pa se v namenu oz. cilju. Namen vodenja (glavnega) postopka poenostavljene prisilne poravnave je enak namenu vodenja postopka redne prisilne poravnave, torej omogočiti insolventnemu dolžniku, da izvede ustrezne ukrepe za prestrukturiranje svojih obveznosti, s katerimi bo odpravil vzroke svoje insolventnosti ter spet postal (kratkoročno in dolgoročno) plačilno sposoben in bo lahko nadaljeval poslovanje. Cilj oz. namen (glavnega) stečajnega postopka pa je prav nasproten, gre za unovčenje vsega dolžnikovega premoženja, poplačilo upnikov in prenehanje dolžnika. Če se prodaja (unovči) vse premoženje dolžnika, ki ga le-ta uporablja za in pri opravljanju svoje dejavnosti, dolžnik ne more nadaljevati poslovanja. Nadaljnje poslovanje insolventnega dolžnika pa je glavni cilj (poenostavljene) prisilne poravnave. Ker se namena obeh vrst postopkov zaradi insolventnosti

²⁰⁴ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 559.

²⁰⁵ Insolventnost je po določilu 14. člena ZFPPIPP položaj trajnejše nelikvidnosti dolžnika ali dolgoročne plačilne nesposobnosti dolžnika.

izključujeta, tako ne moreta nad istim dolžnikom hkrati teči glavni stečajni postopek in glavni postopek (poenostavljene) prisilne poravnave. Da ne bi nastal nedovoljen položaj hkratnega teka izključujočih se glavnih postopkov zaradi insolventnosti, se morajo določiti pravila o razmerju med tema postopkoma²⁰⁶ (kateremu postopku je treba dati prednost, če sta uvedena oba).

Razmerje med stečajnim postopkom in postopkom redne prisilne poravnave urejajo določbe 152. člena²⁰⁷ in 236. do 238. člena ZFPPIPP,²⁰⁸ ki pa niso izrecno navedene v drugem odstavku 221.b člena ZFPPIPP, torej da bi se smiselno uporabljale v postopku poenostavljene prisilne poravnave. Neumestitev teh določb v 221.b člen ZFPPIPP in s tem neureditev razmerja med predhodnim postopkom za začetek stečajnega postopka in naknadno začetim postopkom poenostavljene prisilne poravnave vodi do pravno neurejenih vprašanj in s tem do pravne praznine, ki so jo morala zapolniti sodišča z ustrezno razlago ob upoštevanju namena postopka poenostavljene prisilne poravnave, ki je enak namenu redne prisilne poravnave.²⁰⁹ Z omenjeno pravno praznino so se sodišča v prvem letu in pol od uveljavitve instituta tudi največ ukvarjala, zato se je izoblikovala kar obsežna ustaljena sodna praksa.

5.2. Neprimernost uporabe 152. člena ZFPPIPP pri ureditvi razmerja med poenostavljeno prisilno poravnavo in stečajnim postopkom

Razlog za neprimernost uporabe 152. člena ZFPPIPP pri ureditvi razmerja med poenostavljeno prisilno poravnavo in stečajnim postopkom je v tem, da so varovala, ki v postopku poenostavljene prisilne poravnave varujejo položaj upnikov, bistveno manjša kot pri redni prisilni poravnavi.²¹⁰ V postopku poenostavljene prisilne poravnave ni predložitve revidiranega poročila in poročila pooblaščenega ocenjevalca vrednosti s pritrdilnim mnenjem k načrtu finančnega prestrukturiranja, s katerimi dolžnik ob vložitvi predloga za redno prisilno poravnavo izkaže, da obstajajo resne možnosti za uspešno prestrukturiranje pod ugodnejšimi pogoji za upnike, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek. Upniki zato ne morejo biti prepričani, ali ne bi odločitev za stečajni postopek pomenila boljšega izhodišča za njihov položaj kot pa poenostavljena prisilna poravnava. Prav tako je v postopku poenostavljene prisilne poravnave prisotno dodatno tveganje zlorab in nedovoljenega privilegiranja posameznih upnikov, saj ni imenovan upravitelj, ki bi opravljal nadzor.²¹¹

Glede na navedene značilnosti bi avtomatična prekinitvev predhodnega stečajnega postopka zaradi vloženega predloga za poenostavljeno prisilno poravnavo nesorazmerno posegla v varovan položaj

²⁰⁶ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 553.

²⁰⁷ Prekinitvev postopka odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka.

²⁰⁸ Zahteva za odložitev odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka in opravičitev le-te.

²⁰⁹ VSL sklep Cst 116/2014 in VSL sklep Cst 96/2014, 20. 3. 2014.

²¹⁰ VSL sklep Cst 97/2015, 17. 2. 2015.

²¹¹ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 554.

upnikov pred morebitnimi zlorabami s strani dolžnika – upniki ne bi bili varovani pred dolžnikom, ki bi institut poenostavljene prisilne poravnave zlorabljal kot sredstvo za zavlačevanje postopka in preprečevanje stečaja – zato prekinitvev predhodnega stečajnega postopka po 152. členu ZFPPIPP ni ustrezna.²¹²

5.3. Primernost smiselne uporabe ostalih pravil o redni prisilni poravnavi

Določbe 236. do 238. člena ZFPPIPP (iz poglavja Stečajni postopek) urejajo primer, ko je dolžniku upnikov predlog za začetek stečajnega postopka že vročen, dolžnik pa po tem vloži predlog za prisilno poravnavo in zahteva odložitev odločanja o začetku stečajnega postopka.²¹³ Tu ZFPPIPP daje prednost postopku za finančno sanacijo dolžnika in njegovemu nadaljnjemu obstoju pred postopkom, ki vodi v prenehanje dolžnika.²¹⁴ Če obstaja možnost za finančno prestrukturiranje insolventnega dolžnika, ima slednje v primeru, da dolžnik lahko odpravi vzroke svoje insolventnosti in znova postane sposoben poravnati vse svoje obveznosti, prednost pred stečajnim postopkom.²¹⁵

Ker se postopek poenostavljene prisilne poravnave vodi z enakim namenom kot redna prisilna poravnava, ni razloga, da se ne bi prednost pri presoji razmerja med postopkom poenostavljene prisilne poravnave in stečajnim postopkom razlagala enako. Pri smiselni uporabi določb ZFPPIPP, ki urejajo razmerje med postopkom redne prisilne poravnave in stečajnim postopkom, pa je treba upoštevati že opisane specifične značilnosti postopka poenostavljene prisilne poravnave, zaradi katerih je varstvo upnikov manjše, saj jim niso zagotovljena taka pravna varovala kot v postopku redne prisilne poravnave.²¹⁶

Zaradi zapolnitve pravne praznine in sorazmernosti posega v interese upnikov se določbe 236. do 238. člena ZFPPIPP, ki urejajo razmerje med predhodnim postopkom za začetek stečajnega postopka in naknadno začetim postopkom prisilne poravnave, smiselno uporabijo tudi v razmerju med predhodnim postopkom za začetek stečajnega postopka in naknadno začetim postopkom poenostavljene prisilne poravnave.²¹⁷

5.3.1. *Postopek z upnikovim predlogom za začetek stečajnega postopka in odložitev odločanja o njegovem predlogu*

V primeru upnikovega predloga za začetek stečajnega postopka ima dolžnik možnost, da v kratkem, 15-dnevnem roku prepreči izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka bodisi z ugovorom, da ni

²¹² VSL sklep Cst 97/2015, 17. 2. 2015.

²¹³ VSL sklep Cst 320/2017, 7. 6. 2017.

²¹⁴ VSL sklep Cst 230/2014, 4. 6. 2014.

²¹⁵ VSL sklep Cst 520/2016, 18. 8. 2016.

²¹⁶ VSL sklep Cst 230/2014, 4. 6. 2014, VSL sklep Cst 580/2015, 14. 10. 2015.

²¹⁷ VSL sklep Cst 187/2014, 15. 5. 2014.

insolventen ali da upnikova terjatev ne obstaja (drugi odstavek 235. člena ZFPPIPP), bodisi da sodišču predlaga, da za dva meseca odloži odločanje o upnikovem predlogu, ker bo z izvedbo finančnega prestrukturiranja odpravil svojo insolventnost (prvi odstavek 236. člena ZFPPIPP). Ugovor dolžnika zoper predlog za začetek stečajnega postopka in zahteva za odložitev odločanja se izključujeta. S slednjo dolžnik priznava trditev upnika, da je insolventen.²¹⁸

Ob smiselni uporabi določb 1. in 2. točke drugega odstavka 236. člena ZFPPIPP dolžniku ni treba predložiti revizorjevega poročila iz 2. točke, namesto tega mora priložiti izjavo posloводства iz 1. točke²¹⁹ v obliki notarskega zapisa.

Da bi se preprečila zloraba instituta poenostavljene prisilne poravnave, je zato v tej situaciji potrebna tudi smiselna uporaba določbe 237.a člena ZFPPIPP, kar pomeni, da mora sodišče s sklepom, s katerim odloži odločanje o predlogu za začetek stečajnega postopka, vedno imenovati upravitelja, s čimer je zagotovljen nadzor nad dolžnikovim poslovanjem v obdobju odložitve odločanja o upnikovem predlogu.²²⁰ Upravitelj mora nadzorovati poslovanje dolžnika v obsegu, potrebnem za preverjanje razlogov za preklic odložitve odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka (tretji odstavek 237.a člena ZFPPIPP). Tako se omeji možnost, da bi dolžnik z odložitvijo odločanja zavlačeval odločanje o začetku stečajnega postopka brez resnih možnosti, da bo v postopku poenostavljene prisilne poravnave odpravil stanje insolventnosti,²²¹ ali pa da bi privilegiral nekatere upnike v tem obdobju.²²² Namen te določbe o postavitvi upravitelja je zavarovanje interesov in pravic upnika, ki je predlagal začetek stečajnega postopka,²²³ zlasti da je upnik v enakem položaju kot takrat, ko sodišče ne izda sklepa o odložitvi odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka.²²⁴ Upravitelj pri opravljanju nadzora nad dolžnikom med drugim preverja pravočasno izplačevanje minimalne plače delavcem. Kršitev je razlog za preklic odložitve odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka.²²⁵

Uvedba postopka poenostavljene prisilne poravnave sicer ni avtomatska procesna ovira za odločanje o predlogu za začetek stečajnega postopka,²²⁶ kot to velja pri redni prisilni poravnavi, vendar pa je sodna praksa izoblikovala stališče, da je glede na posebnosti²²⁷ poenostavljene prisilne poravnave pravilo o

²¹⁸ VSL sklep Cst 52/2016, 3. 2. 2016.

²¹⁹ Da ne zamuja s plačilom plač delavcev v višini minimalnih plač in s temi plačili povezanih davkov in prispevkov ter da bo v dvomesečnem obdobju sposoben te obveznosti pravočasno izpolnjevati.

²²⁰ VSL sklep Cst 333/2014, 31. 7. 2014, VSL sklep Cst 534/2015, 17. 9. 2015.

²²¹ VSL sklep Cst 187/2014, 15. 5. 2014.

²²² N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 587.

²²³ VSL sklep Cst 644/2016, 11. 10. 2016.

²²⁴ VSL sklep Cst 622/2017, 8. 11. 2017.

²²⁵ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 587.

²²⁶ VSL sklep Cst 278/2015, 13. 5. 2015.

²²⁷ Upniki nimajo možnosti vložiti ugovora proti vodenju prisilne poravnave, terjatve se ne prijavljajo, upniški odbor se ne oblikuje, upravitelja se ne postavi, poleg tega pa poročila o dolžnikovem finančnem položaju in

prekinitvi odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečaja iz prvega odstavka 152. člena ZFPPIPP vseeno smiselno uporabljivo,²²⁸ in sicer samo in le v povezavi s pravilom o opravičitvi zahteve za odložitev odločanja (tretji odstavek 238. člena ZFPPIPP).²²⁹ V primeru, ko dolžnik v dvomesečnem obdobju odložitve odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka opraviči odložitev in vloži predlog za začetek poenostavljene prisilne poravnave, se tako doseže, da sodišče prekine odločanje o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka do konca postopka poenostavljene prisilne poravnave nad dolžnikom.²³⁰

Razlaga s popolno nemožnostjo uporabe 152. člena, ki bi dopuščala sočasno vodenje dveh insolvenčnih postopkov zoper istega dolžnika, bi dejansko lahko izvotlila oz. onemogočila možnost prestrukturiranja insolventnega dolžnika preko postopka poenostavljene prisilne poravnave, saj bi ta namen lahko preprečil že vsak upnik s predlogom za začetek stečajnega postopka.²³¹ In nasprotno razlaga, da naj bi bil 152. člen uporaben v čisto vseh primerih kolizije med predhodnim stečajnim postopkom in postopkom poenostavljene prisilne poravnave, pa prav tako ni primerna, saj ne upošteva specifične pravil poenostavljene prisilne poravnave, kjer je omejena kontrola nad poslovanjem dolžnika.²³²

Če dolžnik v roku za izjavo o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka ne zahteva odložitve odločanja o tem predlogu, morebiten vložen predlog za poenostavljeno prisilno poravnavo ali izdan sklep sodišča o začetku postopka poenostavljene prisilne poravnave ni ovira za odločanje o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka. Če sodišče v takem primeru odloči, da začne stečajni postopek, mora hkrati z istim sklepom ustaviti postopek poenostavljene prisilne poravnave, saj bi sicer prišlo do nedovoljenega položaja hkratnega tega obeh postopkov zaradi insolventnosti.²³³

5.3.1.1 Zloraba procesnih pravic

Ne sme pa se dajati prednosti postopku poenostavljene prisilne poravnave pred stečajnim postopkom tudi v tistih primerih, ko bi postopanje dolžnika z vložitvijo predloga za poenostavljeno prisilno poravnavo lahko kazalo na zlorabo tega instituta z namenom oviranja upnika, ki želi doseči začetek stečaja. Položaj upnika v postopku poenostavljene prisilne poravnave je bistveno bolj omejen kot v postopku redne prisilne poravnave, saj upniki, katerih terjatve dolžnik ni uvrstil na seznam navadnih

poslovanju ne pregleda revizor in tudi ni potrebno, da bi načrt finančnega prestrukturiranja pregledal pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetja.

²²⁸ VSL sklep 97/2015, 17. 2. 2015, VSL sklep Cst 287/2015, 13. 5. 2015, VSL sklep Cst 52/2016, 3. 2. 2016, VSL sklep Cst 622/2017, 8. 11. 2017, VSL sklep Cst 70/2015, 11. 2. 2015.

²²⁹ VSL sklep Cst 187/2014, 15. 5. 2014, VSL sklep Cst 248/2014, 12. 6. 2014, VSL sklep Cst 409/2014, 18. 9. 2014, VSL sklep Cst 141/2015, 10. 3. 2015, VSL sklep Cst 491/2015, 18. 8. 2015.

²³⁰ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 555.

²³¹ VSL sklep Cst 187/2014, 15. 5. 2014, VSL sklep Cst 333/2014, 31. 7. 2014, VSL sklep Cst 409/2014, 18. 9. 2014.

²³² Ni imenovan upravitelj, ni obveznosti revidiranja poročil. VSL sklep Cst 333/2014, 31. 7. 2014.

²³³ N. Plavšak, nav. delo (2017), str. 556.

terjatev, nimajo (ustrezne, učinkovite) možnosti vplivanja na potek postopka poenostavljene prisilne poravnave, to jim je omogočeno šele s tožbo za izpodbijanje potrjene poenostavljene prisilne poravnave. Zaradi omejenih možnosti je potrebno tem upnikom omogočiti, da lahko preprečijo učinkovanje postopka poenostavljene prisilne poravnave na potek predhodnega stečajnega postopka, v kolikor bi se utemeljeno kazalo, da gre pri takšnem predlogu zgolj za poskus zavlačevanja odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka.²³⁴

Zakon sicer dolžniku omogoča načine, preko katerih se v primeru nastopa insolventnosti lahko izogne skrajnemu učinku stečajnega postopka, tj. prenehanju dolžnika s sorazmernim poplačilom upnikov. Taka načina sta obe obliki prisilne poravnave. Vendar pa uveljavljanje teh procesnih možnosti, ki pomenijo zastoj v predhodnem postopku za začetek stečaja na zahtevo upnika, ne more služiti zgolj namenu zavlačevanja in onemogočanja odločanja o predlogu upnika. Če je razvidno, da gre pri tem za zlorabo procesnih pravic, sodišče ne sme nuditi pravnega varstva takšnemu ravnanju dolžnika.²³⁵

V zadevi Cst 497/2014, Cst 498/2014, Cst 503/2014 je ravnanje dolžnika, ko je dosegel odlog odločanja o predlogu upnika za začetek stečaja z vložitvijo predloga za začetek poenostavljene prisilne poravnave, pred njeno potrditvijo pa je umaknil predlog za začetek poenostavljene prisilne poravnave ter še istega dne vložil predlog za začetek postopka redne prisilne poravnave (nova procesna ovira za odločanje o začetku stečajnega postopka), mogoče razumeti izključno kot zlorabo procesnih upravičenj zgolj z namenom zavlačevanja odločanja sodišča o predlaganem začetku stečajnega postopka nad dolžnikom. Prav tako je mogoče zaznati namen zavlačevanja in zlorabo postopka prisilne poravnave za oviranje upnika v postopanju dolžnika, ki je po že uvedenem postopku (redne) prisilne poravnave vložil tudi predlog za začetek poenostavljene prisilne poravnave.²³⁶ Tipičen poskus zavlačevanja odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka so tudi nasprotujoča si zatrjevanja dolžnika v sočasnih postopkih zaradi insolventnosti, ko dolžnik zanika svojo insolventnost, a jo hkrati s predlogom za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave izrecno priznava.²³⁷

Zgolj vložena zahteva za odložitev odločanja o predlogu upnika za začetek stečaja sama po sebi še ne pomeni, da gre za zlorabo procesnih pravic, vendar pa je ta lahko razvidna iz vsebine predloga za začetek postopka poenostavljene prisilne poravnave z zelo nizkim deležem poplačila upnikov. Težko predstavljivo je, da bi dolžnik na podlagi poenostavljene prisilne poravnave saniral družbo do take mere, da bo sposobna ponovno pozitivno poslovati, le s poplačilom navadnih upnikov, glede na to, da imajo njegovi ločitveni upniki zelo visoke terjatve, ki pravzaprav predstavljajo večinski del njegovih celotnih obveznosti. To kaže, da želi dolžnik s predlogom za poenostavljeno prisilno poravnavo zgolj pridobiti

²³⁴ VSL sklep Cst 4/2017, 24. 1. 2017, VSL sklep Cst 315/2015, 26. 5. 2015.

²³⁵ VSL sklep Cst 497/2014, Cst 498/2017, Cst 503/2014, 6. 11. 2014.

²³⁶ VSL sklep Cst 168/2015, 24. 3. 2015.

²³⁷ VSL sklep Cst 116/2014 in VSL sklep Cst 96/2014, 20. 3. 2014.

dodaten čas in da nima resnega namena odpraviti insolventnosti, ampak s tem le zavira uveljavitev terjatev upnika, kar je v nasprotju z načelom dobre vere in poštenja.²³⁸

V zgoraj opisanih primerih mora tako sodišče odločiti, da dolžnik z vložitvijo predloga za poenostavljeno prisilno poravnavo ni opravičil odložitve odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka in zato velja, da je dolžnik insolventen.

5.3.2. Nadaljevanje postopka odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečaja

Po (pravnomočno) končanem postopku poenostavljene prisilne poravnave pa bo sodišče vedno (ne glede na izid tega postopka) nadaljevalo s postopkom odločanja o upnikovem predlogu za začetek stečajnega postopka in bo moralo odločiti o njegovem predlogu. Če bo predlog za poenostavljeno prisilno poravnavo pravnomočno zavrnjen, bo še vedno veljala izpodbojna domneva dolžnikove insolventnosti, ki jo je v predlogu za začetek stečajnega postopka zatrjeval upnik.²³⁹ V primeru, da bo poenostavljena prisilna poravnava pravnomočno potrjena, pa bo veljala domneva, da je insolventnost dolžnika odpravljena (drugi odstavek 14. člena ZFPPIPP), ki pa jo bo moral upnik, če bo vztrajal pri predlogu za začetek stečaja, ob odločanju o njegovem predlogu izpodbiti, tako da bo dokazal, da je dolžnik še vedno insolventen, tj. da z ukrepi prestrukturiranja ni odpravil svoje insolventnosti.²⁴⁰

Glede na to, da se je sodna praksa pri zapolnitvi pravne praznine v ureditvi razmerja med poenostavljeno prisilno poravnavo in stečajnim postopkom naslonila na določbe, ki veljajo za redno prisilno poravnavo, bi morda veljalo razmisliti o dopolnitvi drugega odstavka 221.b člena z ustreznimi pravnimi pravili iz določb 152. člena in 236. do 238. člena ZFPPIPP.

²³⁸ VSL sklep Cst 4/2017, 24. 1. 2017, VSL sklep Cst 315/2015, 26. 5. 2015.

²³⁹ VSL sklep Cst 687/2016, 26. 10. 2016.

²⁴⁰ VSL sklep Cst 187/2014, 15. 5. 2014, VSL sklep Cst 248/2014, 12. 6. 2014, VSL sklep Cst 333/2014, 31. 7. 2014, VSL sklep Cst 409/2014, 18. 9. 2014, VSL sklep Cst 580/2015, 14. 10. 2015, VSL sklep Cst 404/2017, 12. 7. 2017, VSL sklep Cst 622/2017, 8. 11. 2017.

6. Zaključek

Institut poenostavljene prisilne poravnave zasleduje legitimen namen, ki pa zaradi v praksi ponavljajočih se zlorab s strani dolžnikov med upniki ne uživa ravno ugleda in zaupanja. Pri percepciji tega instituta med slednjimi ima ključno vlogo ravnanje dolžnikov, ki poenostavljene prisilne poravnave ne bi smeli izkoristiti za zlorabo in goljufanje upnikov. Insolventni dolžniki bi pred očmi morali imeti le cilj prestrukturiranja svojih obveznosti ter izboljšanja svoje likvidnosti in plačilne sposobnosti, da lahko nadaljujejo svoje poslovanje.

Poenostavljeno prisilno poravnavo vidim kot smiseln in potreben institut, ki pa hkrati pušča preveč proste roke dolžniku, zaradi česar prihaja do zlorab. Legitimno je, da se skuša mikro insolventnim dolžnikom omogočiti hitro, nekompleksno in stroškovno ugodno reorganizacijo, a slednja na drugi strani vedno pomeni neugoden položaj za upnike in manj varovane njihove interese.

Z določenimi spremembami zakona bi bilo potrebno obrniti položaj v korist upnikom, kar bi spodbudilo zavedanje, da s poenostavljeno prisilno poravnavo lahko pridobijo tako dolžnik kot njegovi upniki (*win-win* situacija). Ob odsotnosti upravitelja bi sodišča morala imeti širša pooblastila za vsebinsko presojo v primeru pritožb upnikov, četudi na račun dražjega in daljšega postopka (s povečanim nadzorom nad dolžnikom). Menim, da je uravnoteženje neenakega položaja med dolžnikom in upniki oz. neka vmesna pot neizogibno potrebna, da bi ta institut dosegel svoj namen in zadostil tako interesom dolžnika kot interesom upnikov.

Težava je tudi pri samem normativnem (nomotehničnem) urejanju tega instituta, saj se ureditev večinoma sklicuje na smiselno uporabo določb, ki veljajo za redno prisilno poravnavo, zaradi tega pa prihaja do praznin in nejasnosti v praksi. Bolje bi bilo, da bi se situacije, specifične za poenostavljeno prisilno poravnavo, uredile samostojno, brez sklicevanja na določbe redne prisilne poravnave.

Dodatno pa ugotavljam, da je v skoraj petih letih od uvedbe postopka poenostavljene prisilne poravnave sodna praksa rešila kar nekaj dilem, ki so bile tudi predstavljene zgoraj, a hkrati se še ni opredelila do vseh vprašanj, npr. glede vključitve upnikove terjatve v posodobljeni seznam terjatev v nepravilnem (manjšem) znesku. Ni jasno, kako lahko upnik ukrepa glede presežka te terjatve, ki ni vključena v seznam. Med tekom postopka poenostavljene prisilne poravnave upnik namreč nima na voljo pravnih sredstev za "popravo" svoje terjatve v seznamu (npr. ugovora), prav tako pa je možnost pritožbe iz tega razloga zoper sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave vprašljiva, saj sodišče ne preverja obstoja terjatev, hkrati pa je malo verjetno da bi upnik uspel dokazati zlorabo s strani dolžnika. Posledično bi potrjena poenostavljena prisilna poravnava učinkovala na del terjatve upnika, ta pa tega ne bi mogel korigirati. Presežka terjatve upnik ne more izterjati v izvršbi tekom postopka, po končanem postopku pa se pojavi dilema, ali lahko ta upnik za presežek zahteva celotno poplačilo ali ne. Sama menim, da bi bila to najboljša rešitev situacije, vendar pa je končna beseda prepuščena sodišču.

7. Bibliografija

MONOGRAFIJE

1. Cepec Jaka, Ogledalo slovenskega insolvenčnega prava, Univerza v Ljubljani Ekonomska Fakulteta, Založništvo, Ljubljana, 2016.
2. Plavšak Nina, Komentar Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP), Tax-Fin-Lex, Abc Nepremičnine, Ljubljana, 2017.

ČLANKI

3. Volk, Dida, Postopek poenostavljene prisilne poravnave in postopki izvršbe ter zavarovanja, v: Pravna praksa, št. 38 (2013), str. 9-11.
4. Volk, Dida, Upniki v postopku poenostavljene prisilne poravnave, v: Pravna praksa, št. 28 (2015), str. 8-10.
5. Kern, Mojca, Kotolenko, Andraž, Poenostavljena prisilna poravnava – dve leti kasneje, v: Bančni vestnik, št. 6 (2015), str. 16-19.
6. Markovič, Aljoša, Zavarovane terjatve v poenostavljeni prisilni poravnavi?, v: Bančni vestnik, št. 12 (2015), str. 33-36.
7. Podgoršek, Bojan, Notarske listine v postopku poenostavljene prisilne poravnave, v: Notarski vestnik, št. 8 (2013), str. 27-33.
8. Seljak, Franc, Pravne značilnosti poenostavljene prisilne poravnave, v: Pravosodni bilten, št. 1 (2017), str. 119-135.
9. Cepec Jaka, Vrtačnik Larisa, Sklep o potrditvi poenostavljene prisilne poravnave, v: Pravna praksa, št. 16-17 (2018), str. 21-25.

SPLETNI VIRI

10. B. Križnik, Prisilna poravnava poenostavljena, a draga,
URL: <http://www.delo.si/gospodarstvo/posel/prisilna-poravnava-poenostavljena-a-draga.html> (24. 3. 2018)
11. S. Toplak, Divji zahod pri prisilkah se uresničuje,
URL: <https://www.finance.si/8602882> (24. 3. 2018)
12. S. Toplak, Upniki, veselite se, če vas ni na seznamih navadnih terjatev,
URL: <https://www.finance.si/8358000> (24. 3. 2018)
13. S. Toplak, Poenostavljena prisilka: past za male družbe, odrešitev za tajkune?,
URL: <https://www.finance.si/8357059> (24. 3. 2018)
14. M. Guštin, (Poenostavljena) prisilna poravnava,
URL: http://svetkapitala.delo.si/mnenja/poenostavljena-prisilna-poravnava-542?meta_refresh=true (12. 3. 2018).

15. AJPES, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Informacija o poslovanju gospodarskih družb v Republiki Sloveniji v letu 2016,
URL: https://www.ajpes.si/doc/LP/Informacije/Informacija_LP_GD_zadruga_2016.pdf (24. 3. 2018)
16. AJPES, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, Informacija o poslovanju samostojnih podjetnikov posameznikov v Republiki Sloveniji v letu 2016,
URL: https://www.ajpes.si/doc/LP/Informacije/Informacija_LP_SP_2016.pdf (24. 3. 2018)
17. AJPES, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve,
URL: https://www.ajpes.si/Uradne_objave/eObjave_v_postopkih_zaradi_insolventnosti/Porocila (3. 5. 2018)
18. AJPES, Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, URL: <https://www.ajpes.si/eObjave/default.asp?s=51> (3. 5. 2018)
19. Ministrstvo za finance, Finančna uprava Republike Slovenije, Insolvenčni postopki in drugi načini prenehanja pravne osebe: Podrobnejši opis (2. izdaja), januar 2018, URL: http://www.fu.gov.si/fileadmin/Internet/Placevanje_in_izvrsta/Podrocja/Insolveneni_postopki_in_drugi_nacini_prenehanja_pravne_osebe/Opis/Podrobnejši_opis_2_izdaja_Insolveneni_postopki_in_drugi_nacini_prenehanja_pravne_osebe.pdf (24. 3. 2018)
20. <http://www.gorjup.net/?p=681> (24. 3. 2018)
21. <http://dap-ing.eu/poenostavljena-prisilna-poravnava-nova-priloznost/> (24. 3. 2018)
22. Poročevalec DZ z dne 23. 4. 2013, URL: <http://imss.dz-rs.si/imis/4cba7803994bf8262f3d.pdf> (3. 5. 2018)
23. Poročevalec DZ z dne 7. 11. 2013, URL: <http://imss.dz-rs.si/imis/cc6a198b036383fad368.pdf> (3. 5. 2018)
24. Poročevalec DZ z dne 5. 2. 2016, URL: <http://imss.dz-rs.si/imis/eb107711436319473fed.pdf> (3. 5. 2018)
25. Poročilo Odbora za pravosodje k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP-G) z dne 15. 3. 2016, URL: https://www.findinfo.si/Priloge/Poro/PORODZ2016M03D15N5_8_1.PDF (3. 5. 2018)

ZAKONODAJA

26. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (ZFPPIPP), Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US in 63/16 – ZD-C.
27. Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15 in 15/17.

28. Zakon o notariatu (ZN), Uradni list RS, št. 2/07 – uradno prečiščeno besedilo, 33/07 – ZSReg-B, 45/08 in 91/13.
29. Zakon o pravdnem postopku (ZPP), Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US in 10/17.
30. Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ), Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15 in 76/15 – odl. US.
31. Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2), Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16 in 69/17.

SODNA PRAKSA

32. Vrhovno sodišče Republike Slovenije, gospodarski oddelek:
 - VSRS Sklep III Ips 112/2016 z dne 19. 5. 2017.
33. Višje sodišče v Ljubljani, gospodarski oddelek:
 - VSL sklep Cst 392/2013 z dne 15. 10. 2013;
 - VSL sklep Cst 116/2014 in VSL sklep Cst 96/2014 z dne 20. 3. 2014;
 - VSL sklep Cst 187/2014 z dne 15. 5. 2014;
 - VSL sklep Cst 230/2014 z dne 4. 6. 2014;
 - VSL sklep Cst 248/2014 z dne 12. 6. 2014;
 - VSL sklep Cst 323/2014 z dne 31. 7. 2014;
 - VSL sklep Cst 333/2014 z dne 31. 7. 2014;
 - VSL sklep Cst 409/2014 z dne 18. 9. 2014;
 - VSL sklep Cst 461/2014 z dne 14. 10. 2014;
 - VSL sodba II Cpg 1085/2014 z dne 28. 10. 2014;
 - VSL sklep Cst 497/2014, Cst 498/2014, Cst 503/2014 z dne 6. 11. 2014;
 - VSL sklep Cst 550/2014 z dne 3. 12. 2014;
 - VSL sklep Cst 575/2014 z dne 18. 12. 2014;
 - VSL sklep Cst 70/2015 z dne 11. 2. 2015;
 - VSL sklep Cst 97/2015 z dne 17. 2. 2015;
 - VSL sklep Cst 128/2015 z dne 3. 3. 2015;
 - VSL sklep Cst 53/2015 z dne 4. 3. 2015;
 - VSL sklep Cst 141/2015 z dne 10. 3. 2015;
 - VSL sklep Cst 168/2015 z dne 24. 3. 2015;

- VSL sklep Cst 183/2015 z dne 31. 3. 2015;
- VSL sklep Cst 226/2015 z dne 21. 4. 2015;
- VSL sklep Cst 278/2015 z dne 13. 5. 2015;
- VSL sklep Cst 305/2015 z dne 26. 5. 2015;
- VSL sklep Cst 315/2015 z dne 26. 5. 2015;
- VSL sklep Cst 371/2015 z dne 1. 7. 2015;
- VSL sklep Cst 491/2015 z dne 18. 8. 2015;
- VSL sklep Cst 528/2015 z dne 17. 9. 2015;
- VSL sklep Cst 534/2015 z dne 17. 9. 2015;
- VSL sklep I Cpg 1276/2015 z dne 30. 9. 2015;
- VSL sklep Cst 572/2015 z dne 13. 10. 2015;
- VSL sklep Cst 580/2015 z dne 14. 10. 2015;
- VSL sklep Cst 592/2015 z dne 14. 10. 2015;
- VSL sklep II Cpg 1050/2015 z dne 9. 11. 2015;
- VSL sklep Cst 771/2015 z dne 5. 1. 2016;
- VSL sklep Cst 787/2015 z dne 12. 1. 2016;
- VSL sklep Cst 52/2016 z dne 3. 2. 2016;
- VSL sklep Cst 82/2016 z dne 10. 2. 2016;
- VSL sklep I Cpg 211/2016 z dne 15. 3. 2016;
- VSL sklep Cst 155/2016 z dne 15. 3. 2016;
- VSL sklep Cst 248/2016 z dne 13. 4. 2016;
- VSL sklep Cst 285/2016 z dne 5. 5. 2016;
- VSL sklep Cst 269/2016 z dne 11. 5. 2016;
- VSL sklep Cst 327/2016 z dne 18. 5. 2016;
- VSL sklep Cst 442/2016 z dne 12. 7. 2016;
- VSL sklep Cst 468/2016 z dne 14. 7. 2016;
- VSL sklep Cst 854/2016 z dne 17. 7. 2016;
- VSL sklep Cst 498/2016 z dne 28. 7. 2016;
- VSL sklep Cst 496/2016 z dne 2. 8. 2016;
- VSL sklep II Cpg 636/2016 z dne 2. 8. 2016;
- VSL sklep Cst 520/2016 z dne 18. 8. 2016;
- VSL sklep Cst 549/2016 z dne 31. 8. 2016;
- VSL sklep Cst 569/2016 z dne 6. 9. 2016;
- VSL sklep Cst 644/2016 z dne 11. 10. 2016;
- VSL sklep Cst 687/2016 z dne 26. 10. 2016;
- VSL sklep Cst 778/2016 z dne 13. 12. 2016;
- VSL sklep Cst 796/2016 z dne 20. 12. 2016;

- VSL sklep Cst 820/2016 z dne 10. 1. 2017;
- VSL sklep Cst 4/2017 z dne 24. 1. 2017;
- VSL sklep Cst 20/2017 z dne 24. 1. 2017;
- VSL sklep Cst 99/2017 z dne 22. 2. 2017;
- VSL sklep Cst 234/2017 z dne 9. 5. 2017;
- VSL sklep Cst 320/2017 z dne 7. 6. 2017;
- VSL sklep Cst 331/2017 z dne 7. 6. 2017;
- VSL sodba I Cpg 1096/2016 z dne 6. 7. 2017;
- VSL sklep Cst 404/2017 z dne 12. 7. 2017;
- VSL sklep Cst 622/2017 z dne 8. 11. 2017;
- VSL sklep Cst 578/2017 z dne 8. 11. 2017.

34. Višje sodišče v Ljubljani, izvršilni oddelek:

- VSL sklep II Ip 4123/2014 z dne 19. 11. 2014;
- VSL sklep I Ip 3971/2014 z dne 4. 2. 2015;
- VSL sklep I Ip 1615/2015 z dne 19. 6. 2015;
- VSL sklep II Ip 1596/2015 z dne 16. 7. 2015;
- VSL sklep III Ip 3571/2015 z dne 18. 12. 2015;
- VSL sklep III Ip 1441/2016 z dne 30. 6. 2016;
- VSL sklep II Ip 2167/2016 z dne 24. 8. 2016;
- VSL sklep II Ip 3588/2016 z dne 21. 11. 2016;
- VSL sklep III Ip 1173/2017 z dne 26. 4. 2017;
- VSL sklep I Ip 395/2017 z dne 3. 5. 2017;
- VSL sklep I Ip 715/2017 z dne 22. 5. 2017.

35. Višje sodišče v Ljubljani, civilni oddelek:

- VSL sklep I Cp 2749/2009 z dne 14. 12. 2009.
- VSL sodba I Cp 624/2017 z dne 30. 8. 2017.

36. Višje sodišče v Mariboru, gospodarski oddelek:

- VSM sklep 1 Cpg 484/2014 z dne 13. 11. 2014;
- VSM sklep I Cpg 167/2015 z dne 4. 6. 2015;
- VSM sklep I Cpg 99/2017 z dne 28. 3. 2017.

37. Višje sodišče v Celju, izvršilni oddelek:

- VSC sklep II Ip 514/2014 z dne 11. 12. 2014;
- VSC sklep II Ip 216/2015 z dne 11. 6. 2015.

38. Višje sodišče v Kopru, izvršilni oddelek:

- VSK sklep II Ip 69/2015 z dne 26. 3. 2015.